

Motorfordons- försäkring

Privat- och företagsägda fordon: personbil, lätt lastbil, lätt släp, husbil, husvagn, motorcykel, oregistrerad motorcykel, EU-moped (klass I), oregistrerad moped (klass II), snöskoter och terrängfordon.

Husbil och husvagn för yrkesmässig uthyrning.

INNEHÅLL

A. DET HÄR INGÅR I FÖRSÄKRINGEN	5
A.1 Olika nivåer av skydd i din försäkring	5
A.2 Vilka vi menar med "du" och "vi"	7
A.3 Försäkringen gäller i länder där grönt kort gäller	7
B. FÖRSÄKRINGENS INNEHÅLL	8
B.1 Trafikförsäkring	8
B.2 Gemensamma bestämmelser för halv- och helförsäkringen	13
B.3 Brand	19
B.4 Glasrutor	20
B.5 Stöld och inbrott	20
B.6 Motor och elektronik för personbil, lätt lastbil och husbil	24
B.7 Motor och elektronik för motorcykel	30
B.8 Motor och elektronik för husvagn	32
B.9 Drulle	34
B.10 Ansvar för husbil och husvagn	35
B.11 Reseavbrott för husbil och husvagn	36
B.12 Krishjälp	36
B.13 Bärgning	38
B.14 Bärgning vid urladdat batteri	39
B.15 Rättsskydd	40
B.16 Vagnskada	45
C. VALFRIA TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR	48
C.1 Hyrbil	48
C.2 Självriskrabatt	50
C.3 Privat vård och ersättning för medicinsk invaliditet efter trafikolycka	52
C.4 Bilförsäkring stor	56
C.5 Egendom i bil	57
C.6 Självriskrabatt för företag	59

D. SÄRSKILDA VILLKOR 61

D.1 Avställning	61
D.2 Veteranfordon	62
D.3 Ombyggd eller amatörbyggd motorcykel	62
D.4 Oregistrerad motorcykel	63
D.5 Särskilda stölskyddskrav	64

E. SÅ ERSÄTTER OCH VÄRDERAR VI 66

E.1 Vad vi ersätter	66
E.2 Vad vi inte ersätter	66
E.3 Hur vi ersätter	67
E.4 Hur vi värderar fordonet och utrustningen	68
E.5 Ersättning för däck	71

F. PREMIEN FÖR DIN FÖRSÄKRING 72

F.1 Hur din premie bestäms	72
F.2 Trafikbonus för företagsägt fordon	73

G. FÖRSÄKRINGSREGLER 74

G.1 Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet	74
G.2 Tillämplig lag	74
G.3 När försäkringen gäller	74
G.4 När försäkringen börjar gälla och ansvarstid	74
G.5 Förnya och säga upp försäkringen	74
G.6 Betalning av försäkringspremien	76
G.7 Om något händer – anmälan och handläggning av skadeärenden	78
G.8 Preskription	80
G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning	81
G.10 Regler i särskilda fall	85

H. VAD GÖR DU OM DU INTE TYCKER SOM VI? 88

H.1 Försäkringsnämnden för Trygg-Hansa	88
H.2 Allmänna Reklamationsnämnden	88
H.3 Trafikskadenämnden	89
H.4 Nämnden för Rättsskyddsfrågor	89
H.5 Ombudskostnadsnämnden	89
H.6 Allmän domstol	90
H.7 Konsumenternas försäkringsbyrå	90

I. ALLMÄNNA AFFÄRSPRINCIPER 91

I.1 Våra förväntningar på dig som är företagare	91
---	----

J. ORDLISTA FÖR DESSA FÖRSÄKRINGSVILLKOR 92

A. DET HÄR INGÅR I FÖRSÄKRINGEN

Av ditt försäkringsbrev framgår vad försäkringen för ditt fordon omfattar. I tabellerna nedan visas vad som alltid ingår och vad du kan lägga till.

A.1 Olika nivåer av skydd i din försäkring

Tabellen nedan visar vilka delar som kan ingå i försäkringen för respektive fordon. Innehållet i ditt försäkringskydd varierar beroende på om du har valt trafik-, halv- eller helförsäkring.

Innehåll	Privat- och företagsägd personbil/ lätt lastbil	Husbil	Husvagn	Privat- och företagsägd lätt släp	Husbil för yrkesmässig uthyrning	Husvagn för yrkesmässig uthyrning
Trafikförsäkring						
Trafik	✓	✓			✓	
Krishjälp	✓	✓				
Halvförsäkring						
Brand	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Glasrutor	✓	✓	✓	✓ endast privatägt	✓	✓
Stöld och inbrott	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Motor och elektronik*	✓	✓	✓		✓	
Drulle	✓	✓	✓			
Bärgning	✓	✓			✓	
Bärgning vid urladdat batteri	✓					
Rättsskydd	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Reseavbrott		✓	✓			
Ansvar		✓	✓			
Helförsäkring						
Vagnskada	✓	✓	✓	✓	✓	✓

* Ingår bara upp till en viss ålder på fordonet och upp till ett visst antal körda mil – se ditt försäkringsbrev.

Innehåll	Motorcykel	EU-moped (klass I)	Oregistrerad moped (klass II)	Snöskoter	Terräng- fordon	Oregistrerad motorcykel
Trafikförsäkring						
Trafik	✓	✓	✓	✓	✓	
Krishjälp	✓	✓	✓	✓	✓	
Halvförsäkring						
Brand	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Glasrutor	✓	✓	✓	✓	✓	
Stöld och inbrott	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Motor och elektronik**	✓					
Drulle	✓					
Bärgning	✓	✓	✓			
Rättsskydd	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Transportskador						✓
Helförsäkring						
Vagnskada	✓	✓	✓	✓	✓	

** Ingår bara upp till en viss ålder på fordonet och upp till ett visst antal körda mil – se ditt försäkringsbrev.
Motor och elektronik ingår bara för tung motorcykel som inte har fler än tre hjul.

Valfria tilläggförsäkringar

För de olika fordonen finns olika tilläggförsäkringar:

Innehåll	Privatäg personbil/ lätt lastbil	Företagsäg personbil/ lätt lastbil	Privat- och företagsäg husbil	Motorcykel
Hyrbil	✓	✓		
Självriskrabatt	✓	✓	✓	
Bilförsäkring stor	✓	✓		
Privat vård och ersättning för medicinsk invaliditet efter trafikolycka	✓	✓	✓	✓
Egendom i bil		✓		
Självriskrabatt företag		✓		

A.2 Vilka vi menar med "du" och "vi"

När vi skriver "du" och "dig" menar vi den som ingått avtal om försäkring med oss, det vill säga försäkringstagaren.

När vi skriver "vi" och "oss" menar vi Trygg-Hansa.

A.3 Försäkringen gäller i länder där grönt kort gäller

Din försäkring gäller i alla länder som är anslutna till det så kallade Gröna kort-systemet och vid transport mellan dessa länder. På Trafikförsäkringsföreningens webbplats, tff.se, ser du vilka länder som är anslutna till Gröna kort-systemet.

Om en svensk medborgare eller en person som har sin hemvist i Sverige skadas till följd av trafik med ett svensktregistrerat fordon, gäller trafikförsäkringen enligt trafikskadelagen (1975:1410) i hela världen, även i de länder som inte är anslutna till Gröna kort-systemet.

B. FÖRSÄKRINGENS INNEHÅLL

B.1 Trafikförsäkring

Trafikförsäkringen gäller för personskador och skador på egendom som uppstår till följd av trafik med det försäkrade fordonet, enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Högsta ersättningen från trafikförsäkringen är 300 miljoner kronor per skadehändelse.

Vad trafikförsäkringen inte gäller för

Skadehändelser som inträffar när fordonet används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom ett inhägnat tävlingsområde.

Vad trafikförsäkringen ersätter

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Personskador</p> <ul style="list-style-type: none">personer i fordonet som skadaspersoner utanför fordonet som skadas. <p>Skador på fordon</p> <ul style="list-style-type: none">skador på andras fordon i trafik om det kan bevisas att ditt fordons förare har orsakat (vållat) skadorna. <p>Skador på övrig egendom</p> <ul style="list-style-type: none">egendom utanför fordonet om den tillhör annan än dig själv eller ditt fordons brukare eller förare. <p>I samband med personskador betalar vi ersättning för förarens eller passagerarens kläder eller andra tillhörigheter som bars för personligt bruk vid skadehändelsen. Ersättningen är högst 25 procent av prisbasbeloppet per person.</p>	<p>Skador på fordon</p> <ul style="list-style-type: none">skador på ditt fordon. <p>Skador på övrig egendom</p> <ul style="list-style-type: none">egendom utanför fordonet:<ul style="list-style-type: none">om egendomen tillhör dig själv eller ditt fordons brukare eller förare, såvida inte skadorna orsakats (vållats) genom olovligt brukande av ditt fordonom egendomen transporterats på eller med ditt fordonegendom i fordonet:<ul style="list-style-type: none">pengar, smycken och värdehandlingartransporterat gods.

Full eller minskad ersättning från trafikförsäkringen

Full ersättning	Minskad ersättning
<p>Personskador</p> <p>I andra fall än de som anges i den högra kolumnen får den drabbade full ersättning, även om han eller hon själv har skuld i det som hänt.</p>	<p>Personskador</p> <p>Förarens ersättning för personskada kan minskas (jämkas)</p> <ul style="list-style-type: none"> • om föraren var straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel än alkohol och medverkat till skadan genom vårdslöshet • om föraren medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt. <p>Annan persons ersättning för personskada kan minskas (jämkas)</p> <ul style="list-style-type: none"> • om personen medverkat till skadan genom grov vårdslöshet eller orsakat skadan med uppsåt.
<p>Egendomsskador</p> <p>Om den drabbade är utan skuld betalar vi full ersättning.</p>	<p>Egendomsskador</p> <p>Om den drabbade är medvällande, kan vi minska (jämka) ersättningen.</p>
<p>Utvidgad ersättningsrätt</p> <p>I andra fall än de som anges i högra kolumnen får den drabbade upp till 25 procent av prisbasbeloppet, även om han eller hon själv har skuld i det som hänt.</p> <p>Om kostnaderna för en skadehändelse överstiger 25 procent av prisbasbeloppet minskar (jämkar) vi ersättningen enligt trafikskadlagen (1975:1410).</p>	<p>Utvidgad ersättningsrätt</p> <p>Den utvidgade ersättningsrätten gäller inte vid skador på</p> <ul style="list-style-type: none"> • motordrivna fordon • fordon som är kopplade till ett motordrivet fordon • spårbundna fordon • egendom som transporteras med ovanstående fordon • egendom som tillhör dig själv eller ditt fordon brukare eller förare • egendom om dess ägare varit grovt vårdslös eller avsiktligt (uppsåtligt) orsakat skadehändelsen.

Om du krävs på ersättning efter en trafikolycka

Du ska snarast anmäla till oss om du krävs på ersättning efter en trafikolycka eller blir kallad till domstol som tilltalad. Att du är tilltalad betyder att du är misstänkt för att ha begått ett brott.

Följ alla anvisningar som du får av oss. Åta dig inte att betala ersättning, och godkänn inte ersättningsbelopp. Om du ändå gör det är dina åtaganden inte bindande för oss.

Om du vid en rättegång inte följer våra anvisningar, blir domen inte bindande för oss.

Hur vi hanterar ersättningskrav från trafikförsäkringen

Om vi ska ersätta en skadehändelse från trafikförsäkringen är det vi som hanterar ärendet. Vi utreder om du är ersättningskyldig och förhandlar med den som kräver ersättning.

Vi för din talan när du måste svara i en rättegång angående trafikskadeersättning. Vi betalar även dina rättegångskostnader, så långt de är skäligen och sammanfaller med våra intressen i rättegången.

Vi betalar också den ersättning som du är skyldig att betala enligt trafikskadelagen (1975:1410).

Du ska medverka när vi hanterar personskadeärenden

När vi handlägger ärenden om personskador som kan ersättas genom din trafikförsäkring hos oss, ska du medverka till utredningen av skadehändelsen och dess följder. Du måste lämna de uppgifter och handlingar som vi behöver för handläggningen. Vi kan också be dig om en fullmakt så att vi kan inhämta handlingar från exempelvis vårdinrättningar och myndigheter som du har haft kontakt med.

Hur vi ersätter kostnader för juridiskt ombud vid personskador

Om du vid en trafikolycka drabbas av personskador som ska ersättas av oss, kan vi betala kostnader för ditt juridiska ombuds arbete. Vi betalar för juridiskt arbete som innebär bedömning av ersättningsfrågor i ditt skadeärende.

Vi ersätter kostnader för ombudets arbete med belopp som motsvarar den timkostnadsnorm som regeringen fastställer i förordningen (2009:1237) om timkostnadsnorm inom rättshjälpsområdet.

- Du väljer själv ombud, men vi betalar bara ombudskostnader för ombud som är advokat eller jurist anställd hos en advokat.
- Du kan även anlita ett annat lämpligt ombud. Vi ersätter då ombudskostnaderna efter en lämplighetsprövning som kan göras enligt Svensk Försäkrings prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet.

Vi inhämtar den medicinska utredningen och svarar för eventuella kostnader för det. Kostnader för läkarintyg eller specialistutlåtanden ersätter vi bara om vi har beställt eller begärt dem eller om vi har godkänt att intyget eller utlåtandet ska beställas.

Vi betalar inte kostnader för arbete som ditt ombud utför för att tillvarata din rätt till ersättning från annat håll, till exempel andra försäkringsbolag, Försäkringskassan eller förvaltningsdomstolar. I vissa fall kan vi betala sådana kostnader om vi har kommit överens om det.

Vi ersätter inte merkostnader som uppkommer genom att du byter ombud, om vi inte har godkänt dem. Vi godkänner bara merkostnaderna för byte av ombud om du kan visa att du har särskilda skäl för att byta, till exempel om du flyttar till annan bostadsort.

Om ombudets arbete skulle sträcka sig över en längre tid än ett år, kan vi betala förskott på ombudskostnaden högst två gånger om året. Förskottet som vi betalar räknar vi sedan av från den slutgiltiga ombudskostnaden.

Ombudet ska ange dig som betalare av ombuds fakturan. Ombudet ska redogöra för vilka åtgärder som ombudet har utfört, vid vilka tider och med vilken tidsåtgång.

Om vi är oense om arvode och kostnader för en advokat eller en jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Om vi är oense om arvode och kostnader för övriga ombud kan prövning göras hos Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor.

Självrisk för trafikförsäkringen

Vilken självrisk du har framgår av ditt försäkringsbrev.

Om mer än en trafiksjälvrisk gäller vid samma skadehändelse läggs självriskbeloppen ihop, men en fysisk person betalar aldrig mer än 10 procent av prisbasbeloppet i självrisk.

Ingen självrisk	I följande fall tillkommer extra trafiksjälvrisk
<p>Självrisk tas inte ut</p> <ul style="list-style-type: none"> • om enbart ren eller hund har skadats • om skadehändelsen inträffade när fordonet var stulet eller tillgripet • om skadehändelsen inträffade när en polis eller annan behörig besiktade fordonet • om du kan bevisa att någon annan än du själv eller föraren av ditt fordon ensam är vållande. 	<p>Ungdomssjälvrisk</p> <ul style="list-style-type: none"> • För privatägd personbil eller lätt lastbil, när den som körde var under 24 år och detta inte meddelats oss i förväg: <i>Självrisk 2 000 kronor</i> • För privat- och företagsägd husbil, motorcykel eller snöskoter, när den som körde var under 24 år: <i>Självrisk 1 000 kronor</i> • För företagsägd personbil eller lätt lastbil, när den som körde var under 24 år: <i>Självrisk 5 procent av prisbasbeloppet</i>

Ingen självrisk	I följande fall tillkommer extra trafiksjälvrisk
	<p>Brottssjälvrisk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vid övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning • När föraren kört utan gällande körkort eller förarbevis i de fall detta krävs • När det enligt strafföreläggande eller dom som vunnit laga kraft är visat att <ul style="list-style-type: none"> – föraren har kört straffbart påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel (såvida du inte kan bevisa att dessa omständigheter inte medverkat till att skadehändelsen inträffade) – föraren har orsakat skadehändelsen avsiktligt (uppsåtligt) eller genom grov vårdslöshet. <p><i>Självrisk 10 procent av prisbasbeloppet</i></p> <p>Högre självrisk om godkänd skyddsutrustning saknas</p> <p>Gäller för privat- och företagsägd motorcykel när föraren eller passageraren inte bär</p> <ul style="list-style-type: none"> • skyddskläder för motorcykelbruk med förstärkningar för knän, axlar och armbågar • förstärkta skor eller stövlar samt handskar för motorcykelbruk • lagstadgad hjälm. <p><i>Självrisk 10 procent av prisbasbeloppet</i></p> <p>Extra självrisk för företagsägda fordon</p> <ul style="list-style-type: none"> • 20 prisbasbelopp om fordonet kolliderar med luftfarkost eller delar till luftfarkost • 50 procent av prisbasbeloppet vid höjledsskada.

Vi har rätt att kräva in självrisk och göra återkrav

Du som försäkringstagare är skyldig att betala självrisken när vi kräver det.

Vi har dessutom rätt att kräva att den som har orsakat en skada betalar ersättning enligt bestämmelserna i trafikskadelagen (1975:1410), se avsnittet *Regressrätt – vår rätt till återkrav* under *G.10 Regler i särskilda fall*.

Om du eller den som orsakat en skada inte betalar, kan vi överlåta till inkasso att driva in självrisken eller ersättningen enligt trafikskadelagen.

B.2 Gemensamma bestämmelser för halv- och helförsäkringen

Bestämmelserna här i avsnitt B.2 gäller för halv- och helförsäkringen (exklusive trafikförsäkringen) samt tilläggförsäkringarna.

Vad du får ersättning för: personbil, lätt lastbil och lätt släp

Försäkringen gäller för utrustning som du äger och för utrustning som du har lånat, hyrt eller leasat.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • fordonet • normal utrustning som hör till och finns i eller på fordonet, även när den är avmonterad • eftermonterad ljud- och bildutrustning som är fast monterad och konstruerad för att endast användas i fordonet • avmonterade fordonsdelar • en extra uppsättning hjul till det försäkrade fordonet. <p>För företagsägd personbil och lätt lastbil omfattas utrustning i eller på fordonet, om den hör till fordonet och kan anses vara normal för ett fordon av samma slag, fabrikat och användningssätt som det försäkrade.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • utrustning som inte hör till fordonet eller som inte kan anses som normal utrustning för fordonet • avmonterade fordonsdelar eller utrustning när andra delar eller annan utrustning monterats i deras ställe • avmonterad ljud- och bildutrustning • reservdelar • fast monterad laddbox eller stolpe för elbilsladdning • smarta enheter (mobiltelefon eller surfplatta) som används för att låsa upp eller starta bilen.

Högsta ersättning

- Eftermonterad ljud- och bildutrustning ersätts med högst 40 000 kronor.
- Fast monterad inredning eller utrustning i företagsägd personbil och lätt lastbil, såsom hyllor, skåp, hurtsar och bänkar, ersätts med högst ett prisbasbelopp.

Vad du får ersättning för: motorcykel, snöskoter, terrängfordon, EU-moped och oregistrerad moped

Försäringen gäller för utrustning som du äger och för utrustning som du har lånat, hyrt eller leasat.

Försäringen ersätter	Försäringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none">• fordonet• normal utrustning som hör till och finns på fordonet, även när den är avmonterad• eftermonterad ljud- och bildutrustning som är fast monterad och konstruerad för att endast användas på fordonet• avmonterade fordonsdelar• godkänd skyddsutrustning, det vill säga lagstadgad hjälm, skyddskläder för motorcykelbruk med förstärkningar för knän, axlar och armbågar, förstärkta skor eller stövlar samt handskar för motorcykelbruk• släp, pulka och sidovagn som är avsedd för användning tillsammans med fordonet.	<ul style="list-style-type: none">• utrustning som inte hör till fordonet eller som inte kan anses som normal utrustning för fordonet• avmonterade fordonsdelar och utrustning när andra delar eller annan utrustning monterats i deras ställe• ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad.

Högsta ersättning

- Eftermonterad ljud- och bildutrustning ersätts med högst 40 000 kronor.
- Släp, pulka och sidovagn ersätts med högst 35 000 kronor.

Vad du får ersättning för: husbil och husvagn

Försäringen gäller för utrustning som du äger och för utrustning som du har lånat, hyrt eller leasat.

Försäringen ersätter	Försäringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • fordonet • normal utrustning som hör till och finns i eller på fordonet, även när den är avmonterad • eftermonterad ljud- och bildutrustning som är fast monterad och konstruerad för att endast användas i fordonet • avmonterade fordonsdelar • en extra uppsättning hjul till det försäkrade fordonet. <p>Lös egendom</p> <ul style="list-style-type: none"> • lös egendom som förvaras i fordonet eller i förtältet och tillhör dig, din make, maka eller sambo eller dina barn. 	<ul style="list-style-type: none"> • kontanter och värdehandlingar • motordrivna fordon, motorbåtar, segelbåtar eller vindsurfingbrädor och delar av eller utrustning till sådana • varor för försäljning eller bearbetning • inventarier som hör till rörelse eller annan förvärvsverksamhet. <p>Lös egendom</p> <ul style="list-style-type: none"> • stöldbegärlig lös egendom när fordonet befinner sig på din hemort • stöldbegärlig lös egendom om fordonet lämnas obemannad mer än ett dygn, även om förlusten eller skadehändelsen inträffar under det första dygnet.

Högsta ersättning

- Personlig lös egendom ersätts med högst 50 000 kronor. Med personlig lös egendom menar vi egendom som du äger, hyr eller lånar och som du använder i egenskap av privatperson.
- Eftermonterad ljud- och bildutrustning ersätts med högst 40 000 kronor.

Definitioner av vad du får ersättning för

Ljud- och bildutrustning

Med ljud- och bildutrustning avses fast monterad utrustning som återger ljud och bild och som är konstruerad för att endast användas i fordonet.

Med eftermonterad ljud- och bildutrustning avses utrustning som inte är fabriksmonterad och inte eftermonterad av generalagent eller av återförsäljare som är auktoriserade av generalagenten.

Stöldbegärlig lös egendom

Med stöldbegärlig lös egendom avses

- föremål som är helt eller delvis av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar
- vapen och ammunition med dess tillbehör
- följande föremål om deras enskilda marknadsvärde överstiger 3 000 kronor:
 - utrustning för text-, ljud- och bildåtergivning, exempelvis tv, dator, spelkonsol, surfplatta, mobiltelefon, GPS, optisk utrustning och musikinstrument, samt tillbehör till dessa uppräknade föremål
 - antikviteter, konstverk, äkta mattor, fick- och armbandsur, pälsar och pälsverk.

Med antikviteter avses föremål som har ett förhöjt marknadsvärde på grund av sin art och ålder, i regel minst 100 år.

Med äkta mattor avses handknutna så kallade orientaliska mattor, tillverkade i Asien, Nordafrika eller på Balkanhalvön.

Vem halv- och helförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för dig som är ägare och huvudsaklig brukare av fordonet samt försäkringstagare. Försäkringen gäller för ditt eget, lagliga ekonomiska intresse. Du kan till exempel inte få ersättning för utrustning som är olaglig att inneha och bruka eller för saker som du innehar men som är stulna.

Vem definieras som ägare

Ägare är den som verkligen äger fordonet (den civilrättsliga ägaren) och har ett intresse av att försäkra det. Ägaren är den som drabbas ekonomiskt vid en skada och kan bestämma om fordonet till exempel ska säljas. Det innebär att det inte räcker att vara fordonets registrerade ägare för att få ersättning från försäkringen om det inträffar en skadehändelse.

Vissa delar av försäkringen gäller även för passagerare och andra förare

Krishjälp, bärgning och tilläggsförsäkringen Privat vård och ersättning för medicinsk invaliditet efter trafikolycka gäller även för passagerare i fordonet och andra förare än ägaren.

Företag – försäkringen gäller brukarens egendom

För företagsägt fordon gäller försäkringen dessutom för brukarens utrustning enligt avsnitten *Vad du får ersättning för*. Försäkringen gäller även för egendom som brukaren äger eller har lånat, hyrt eller leasat.

Om du har köpt på kredit eller leasar

Om du har köpt fordonet på avbetalning eller kredit, har vi rätt att lämna ersättning till säljaren. Högsta ersättning till säljaren är då värdet av den återstående fordran enligt reglerna i konsumentkreditlagen (2010:1846) eller lagen (1978:599) om avbetalningsköp mellan näringsidkare med flera.

Om du har hyrt (leasat) fordonet har vi rätt att lämna ersättning till ägaren.

Alla ska följa säkerhetsföreskrifterna

Försäkringen har begränsningar och säkerhetsföreskrifter som gäller för dig som ägare, men de gäller även om du lånar ut fordonet. Se avsnitten *Identifikation med dig som försäkringstagare* under *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Vad försäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för följande:

- skadehändelser som inträffar när fordonet används för tävling, träning, övningskörning, uppvisning eller liknande ändamål inom inhägnat tävlingsområde
- skadehändelser som inträffar under tävling med fordonet, träning för sådan tävling eller vid hastighetskörning under tävlingsliknande former
- skadehändelser som inträffar när en snöskoter körs på vatten.

I ovanstående situationer gäller försäkringen ändå för stöld och inbrott.

Säkerhetsföreskrifter – krav på föraren

- Fordonet får inte köras av förare som är straffbart påverkade av alkohol eller andra berusningsmedel.
- Fordonet får inte köras av förare som saknar giltigt körkort eller förarbevis i de fall detta krävs.
- Fordonet får inte användas för övningskörning om läraren eller eleven inte uppfyller kraven för tillåten övningskörning.
- Innan fordonet används på isbelagt vatten ska föraren, omedelbart före körning eller arbete på isbelagt vatten, förvissa sig om att isen har tillräcklig bärighet.

Ersättningen minskas om föraren inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas om föraren inte följer säkerhetsföreskrifterna, normalt med 100 procent. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Säkerhetsföreskrifter för fordonet

- Fordonstillverkarens anvisningar om skötsel, service och underhåll ska följas från första registreringsdagen. Skötseln, servicen och underhållet ska ha utförts på det sätt och med de intervall som fordonstillverkaren har angivit i fordonets serviceinformation och instruktionsbok.
- Fordonet får inte användas när det har belagts med meddelat eller kvalificerat körförbud.
- Fordonet ska ha lagstadgad utrustning, till exempel lagligt mönsterdjup på däck.

Ersättningen minskas om fordonet inte uppfyller säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas om fordonet inte uppfyller kraven i säkerhetsföreskrifterna, normalt med 25 procent. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsning av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Självrisker vid flera skador

Du måste alltid betala självrisk för trafikförsäkringen utöver annan självrisk.

Privatägda fordon

Du behöver bara betala en självrisk, den högsta, om flera skador inträffar vid samma tillfälle och vi ska betala ersättning från flera delar av försäkringen eller från andra sakförsäkringar hos oss, till exempel hemförsäkringen. Däremot betalar du två självrisker om du har flera fordon försäkrade hos oss och de skadas genom kollision med varandra.

Företagsägda fordon

Du behöver bara betala en självrisk, den högsta, om flera skador inträffar vid samma tillfälle och vi ska betala ersättning från flera delar av försäkringen eller från både fordonsförsäkring, privat sakförsäkring och företagsförsäkring hos oss. Däremot betalar du två självrisker, de högsta, om flera av dina fordon är försäkrade hos oss och de skadas vid samma tillfälle.

B.3 Brand

Vad du får ersättning för vid brand

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • skador på grund av <ul style="list-style-type: none"> – brand, det vill säga eld som kommit lös – blixtnedslag – explosion – brand som anlagts av annan person, det vill säga någon annan än du själv som handlat utan ditt samtycke. 	<ul style="list-style-type: none"> • skador på grund av <ul style="list-style-type: none"> – frysning, väta eller korrosion – vagnskada före eller efter och i omedelbar anslutning till skadehändelser på grund av brand (vagnskadan kan ersättas enligt avsnitt <i>B.16 Vagnskada</i>) – kortslutning som inte utvecklas till brand • skador på ljuddämpare, däck eller slangar genom brand eller explosion i dessa • skador i samband med stöld eller tillgrepp som inträffade före en skadehändelse på grund av brand – sådana skador kan ersättas enligt avsnitt <i>B.5 Stöld och inbrott</i>.

Följ säkerhetsföreskrifterna

- Starkströmsanordningar och anordningar som används för att ge starthjälp, ladda, värma eller torka fordonet ska vara provade och godkända för detta ändamål. Fabrikantens anvisningar ska följas.
- Elektriska ledningar, kablar och komponenter ska vara fackmannamässigt monterade.
- Svetsningsarbete får endast ske om nödvändiga säkerhetsåtgärder vidtagits. Du ska frilägga och avmontera brännbart material före svetsning.
- För husbil och husvagn: Brandsläckare ska finnas i fordonet.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Självrisk vid brand

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.4 Glasrutor

Vad du får ersättning för vid skador på glasrutor

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none">• genombruten, spräckt eller krossad<ul style="list-style-type: none">– vindruta– sidoruta– bakruta– vindskiva och kåpglas.	<ul style="list-style-type: none">• skador på sollucka, lyktglas eller glastak• skador som har inträffat när fordonet kolliderat, vält eller kört av vägen• skador vid avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse.

Självrisk för glasrutor

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.5 Stöld och inbrott

Vad du får ersättning för vid stöld och inbrott

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none">• skador på grund av<ul style="list-style-type: none">– stöld– tillgrepp av fordon– rån– försök till stöld, tillgrepp eller rån– avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse i samband med någon av händelserna ovan. <p>Vid förlust av fordon avvaktar vi med vår fortsatta handläggning av ärendet i 30 dagar från det att du har gjort polisanmälan och anmält skadehändelsen till oss, om fordonet inte kommit till rätta innan dess.</p>	<ul style="list-style-type: none">• skador på grund av<ul style="list-style-type: none">– stöld, tillgrepp, rån eller försök till sådant brott, som utförts av någon som tillhör hushållet eller företaget– olovligt brukande, försäkringring, olovligt förfogande eller bedrägeri.

Definitioner av begrepp inom stöld och inbrott

Stöld

När någon tar någon annans egendom utan lov och behåller, säljer eller ger bort den.

Tillgrepp av fordon

När någon utan lov tar ett motorfordon som tillhör någon annan, men utan avsikt att behålla eller sälja det.

Rån

När någon tar någon annans egendom med våld eller hot om våld som framstår som trängande fara för den som hotas.

Olovligt brukande

När någon utan lov använder någon annans egendom och därigenom orsakar ägaren skada, förlust eller annan olägenhet.

Förskingring

När någon överlämnar egendom till en annan person med förutsättning att egendomen ska lämnas tillbaka, och den andra personen istället behåller, säljer eller ger bort egendomen. Det är till exempel förskingring om en säljare låter en person provköra en bil och provköraren försvinner med bilen.

Olovligt förfogande

När någon innehar någon annans egendom eller egendom som den andra har rättigheter i (till exempel egendom som köpts på avbetalning) och säljer egendomen utan lov eller på annat sätt disponerar över egendomen så att ägaren eller den som har rättigheter i egendomen går miste om sina rättigheter.

Bedrägeri

När någon skaffar sig fördelar genom att med felaktiga uppgifter förmå någon annan att handla på ett sätt som innebär skada för denne.

Följ säkerhetsföreskrifterna om nycklar

Med nycklar menar vi fysiska nycklar, smart key eller nyckelkort och smarta enheter som används för att låsa upp eller starta fordonet.

Hantering av nycklar

- När du lämnar fordonet ska du ta med nyckeln, även vid lastning och lossning.
- Du ska förvara nyckeln på ett säkert sätt: förvara eller göm den inte i eller i närheten av fordonet.
- Nycklarna får inte ha uppgift om namn, adress eller registreringsnummer eller annan märkning som kan koppla nyckeln till ägaren eller fordonet.
- Om du skapar tillfälliga digitala nycklar när du lånar ut fordonet, ska du inaktivera dem när utlåningen upphör.

Förlust av nycklar

- Om du förlorar nycklar som används för att låsa upp eller starta fordonet, ska de omedelbart avkodas av en auktoriserad verkstad.
- Om du förlorar en smart enhet som används för att låsa upp eller starta fordonet, ska du se till att den smarta enhetens åtkomst omedelbart inaktiveras i fordonet enligt tillverkarens anvisningar.

Följ säkerhetsföreskrifterna om låskrav för fordon

Låskrav för personbil, lätt lastbil och husbil

- När fordonet lämnas ska det vara låst med tändningslås.

Låskrav för motorcykel och oregistrerad motorcykel

- Fordonet ska vara låst med två skilda lås som är av lägst klass C eller 3 och som är godkända av SSF Stöldskyddsföreningen. Om det finns ett fungerande styrlås är det godkänt som lås, och då krävs bara ett ytterligare godkänt lås. Bygel eller kättinglås ska omsluta fordonets ram eller hjul.
- När fordonet förvaras på släp ska släpet vara låst med släplås som är godkänt av SSF Stöldskyddsföreningen.
- Om fordonet förvaras i ett låst utrymme som bara du har tillgång till krävs endast ett godkänt lås, exempelvis ett styrlås.

Låskrav för EU-moped och oregistrerad moped

- Fordonet ska vara låst med ett lås som är av lägst klass B eller 3 och som är godkänt av SSF Stöldskyddsföreningen. Om det finns ett fungerande styrlås ska det vara låst. Bygel eller kättinglås ska omsluta fordonets ram eller hjul. Om mopedens konstruktion inte gör det möjligt att uppfylla dessa låskrav, godkänner vi låsning med enbart fungerande styrlås.

- När fordonet förvaras på släp ska släpet vara låst med släplås som är godkänt av SSF.
- Om fordonet förvaras i ett låst utrymme som bara du har tillgång till, ska fordonet vara låst med ett godkänt lås eller ett fungerande styrlås.

Låskrav för snöskoter och terrängfordon

- Fordonet ska vara låst med ett lås som är av lägst klass C eller 3 och som är godkänt av SSF Stöldskyddsföreningen. Om det finns ett fungerande styrlås ska även det vara låst. Bygel eller kättinglås ska omsluta snöskoterns drivmatta eller terrängfordonets ram eller hjul.
- När fordonet förvaras på släp ska släpet vara låst med släplås som är godkänt av SSF.
- Om fordonet förvaras i ett låst utrymme som bara du har tillgång till, ska fordonet vara låst med ett godkänt lås eller ett fungerande styrlås.

Låskrav för husvagn och släp

- Fordonet ska vara låst med ett kulhandskelås godkänt av SSF Stöldskyddsföreningen.

Låskrav för släp, kälke eller pulka

- Släp, kälke eller pulka avsedd för bruk tillsammans med motorcykel, snöskoter eller terrängfordon ska vara låst med ett kulhandskelås eller hänglås och kätting av lägst klass 3 som är godkänt av SSF Stöldskyddsföreningen.

Detta låskrav gäller inte när släpet, kälken eller pulkan förvaras i ett låst utrymme som bara du har tillgång till.

Följ säkerhetsföreskrifterna för hur du ska förvara saker

- Utrustning som tillhör fordonet ska vara inlåst i fordonet.
- Utrustning på fordonet ska vara fast monterad.
- För husbil och husvagn: Stöldbegärlig lös egendom ska förvaras inlåst i fordonet.

Förvara fordonsdelar och utrustning i utrymmen som bara du har tillgång till

- Avmonterade fordonsdelar eller utrustning som inte är inlåsta i bilen ska du förvara inlåsta i ett utrymme som bara du eller din familj har tillgång till, till exempel din bostad, ditt garage eller ditt vinds- eller källarförråd. Om du delar till exempel garage med din granne, är det inte att betrakta som ett utrymme som endast du har tillgång till. För företagsägda bilar gäller att enbart företags personal ska ha tillgång till utrymmet.
- Föremål som på grund av storlek, användning eller liknande inte rimligtvis kan förvaras inlåsta ska förvaras på ett stöldsäkert sätt.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Godkänd spårsändare – ingen självrisk vid stöld

Försäkringen gäller utan självrisk vid stöld eller tillgrepp av fordonet om fordonet var utrustat med något av följande:

- en spårsändare som uppfyller SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073
- en spårsändare som är godkänd av oss och var i funktion vid stölden eller tillgreppet.

Försäkringen gäller bara utan självrisk om du har följt säkerhetsföreskrifterna i försäkringsvillkoren.

Om hela fordonet stjäls ska du omedelbart polisanmäla stölden och kontakta den larmcentral som är kopplad till spårsändaren så att de kan påbörja en sökning.

Självrisk för stöld och inbrott

Självriskens framgår av ditt försäkringsbrev.

B.6 Motor och elektronik för personbil, lätt lastbil och husbil

Vad motor- och elektronikförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för bilar som har varit registrerade i högst 8 år från första registreringsdatumet. Bilen får ha körts högst följande antal mil:

- privatägd personbil eller lätt lastbil *12 000 mil*
- privatägd och företagsägd husbil *12 000 mil*
- företagsägd personbil eller lätt lastbil *15 000 mil*

Försäkringen upphör så snart någon av gränserna har uppnåtts. Du ska kunna styrka bilens ålder och antalet körda mil när vi ber om det.

Om det inte kan visas vilken dag skadan inträffade, anser vi att den inträffade den dag anmälan kom in till oss.

Vad motor- och elektronikförsäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skada som ska ersättas enligt lag, garanti (till exempel MRF-garanti) eller annat åtagande.

Vad du får ersättning för vid skador på motor och elektronik

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Vid inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kostnader (med avdrag för självriskan) för felsökning, det vill säga undersökning och demontering, för att fastställa om en skada ska ersättas av försäkringen, om vi har godkänt kostnaderna i förväg. 	<ul style="list-style-type: none"> • skada som kan ersättas genom försäkringen för brand, glasrutor, stöld och inbrott, drulle eller vagnskada • fabriktions-, material- eller konstruktionsfel eller definierade och fastställda seriefel • servicedetaljer och komponenter som behöver bytas vid reparation och som inte hör till den aktuella skadan • hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, om skadan inte ersätts av försäkringen • skada som orsakats av <ul style="list-style-type: none"> – frysning, väta eller korrosion – förorenat bränsle • fel som endast består av <ul style="list-style-type: none"> – hög oljeförbrukning – minskad kapacitet eller degradering i bilens batteri för framdrift.

<p>Försäkringen ersätter Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:</p>	<p>Försäkringen ersätter inte Skada på:</p>
<p>Motor och kylsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • avgasturbo, laddluftkylare, överladdningsaggregat inklusive styrsystem • bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess reglerfunktioner • grenrör • defrosterslingor i rutor • klimatanläggning • motorvärmare som är integrerad i bilens kyl-/värmesystem (fabriksmonterad) • motorns kylsystem • motor och elmotor, inklusive dess styrelektronik, för framdrift av bilen • elektroniskt tänd- och rattlås • startmotor inklusive tändningsnyckel, nyckelkort, smart key och start-/stoppsystem • system för avgasrening inklusive dess styrsystem • tändsystem och dess reglerfunktioner. 	<p>Motor och kylsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • bränsleledningar, filter, bränsletank • ljuddämpare och avgasrör • tändstift och startbatteri • mekaniskt tänd- och rattlås.
<p>Växellåda och kraftöverföring</p> <ul style="list-style-type: none"> • drivaxlar • tryckplatta och svänghjul • kraftöverföring, växellåda, styrelektronik och reglage. 	<p>Växellåda och kraftöverföring</p> <ul style="list-style-type: none"> • drivaxeldamask • hjullager • lamellbelägg och följdskador av detta • växellådsvajer och kopplingsvajer.

Försäringen ersätter Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:	Försäringen ersätter inte Skada på:
Elektronik <ul style="list-style-type: none"> • central elektronikmodul och elcentral med säkringsdosa • centrallåsenhet • elektriska kablar • elektroniskt stöldskydd och larm • flerfunktions- eller kombinationsinstrument, (exempelvis hastighetsmätare och motorinformation) • färddator och farthållare • generator och följdskador som påverkar bilens elektroniska funktion • informations- och kommunikationssystem för data, navigering och multimedia (fabriksmonterad) • motor till cabriolet, bak- och taklucka • regnsensorer • stolsvärmare • styrenhet till stol, fönster och centrallås samt motorer till dessa • torkarmotor till vind- och bakruta. 	
Elektronik för husbilens bodel <ul style="list-style-type: none"> • klimatanläggning • värmepanna • central elektronikenhet inklusive manöverpanel • vitvaror för husbil • hydrauliska stödben inklusive motorer och reglersystem • fast monterade solceller inklusive dess reglersystem • fast monterad utrustning för mottagning av radio-, tv- eller satellitsignaler • elmotor till markis, fotsteg och loftsäng • säkerhetslarm och gasvarnare för husbil. 	

<p>Försäkringen ersätter Inifrån kommande skada eller fel som påverkar bilens funktion och som berör någon av följande komponenter:</p>	<p>Försäkringen ersätter inte Skada på:</p>
<p>Broms och styrning</p> <ul style="list-style-type: none"> • servosystem för bromsar inklusive huvudcylindrar • servosystem för styrinrättning • styr- och reglersystem för låsningsfria bromsar • styrväxel. 	<p>Broms och styrning</p> <ul style="list-style-type: none"> • hjulcylindrar, bromsok, bromsskivor, bromstrummor och bromsbelägg • stag, länkarm och kulleleder.
<p>Säkerhets- och förarstödsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • akustiskt fordonsvarningssystem (fabriksmonterat) • antisladd- och spinnssystem samt elektronik till chassistabiliseringssystem • airbag inklusive givare och sensorer • kollisionvarningssystem och autobromssystem • system för lane assist och side assist • luftfjädring, pump och bälg • parkeringsassistans • reglermotor till adaptiva strålkastare • styrenhet till xenon-, LED- och laserljus • säkerhetsbälte, bältespåminnare och bältesförsträckare. 	<p>Säkerhets- och förarstödsystem</p> <ul style="list-style-type: none"> • ljuskälla och lyktglas • stötdämpare och fjädrar • dörrlåsmekanik.
<p>Eldrift och hybriddrift</p> <ul style="list-style-type: none"> • ac/dc-omvandlare (fabriksmonterad) • batteri för framdrift av bilen • elmotor för framdrift av bilen • högvoltskablage (fabriksmonterat) • kylsystem för högvoltssystem • laddningsenhet för högvoltsbatteri (fabriksmonterad on-board charger) • solcellssystem (fabriksmonterat) • styrdon för eldrift. 	<p>Eldrift och hybriddrift</p> <ul style="list-style-type: none"> • laddkabel med eller utan extern laddenhet • lågvoltsbatteri.

Följ säkerhetsföreskrifterna

Du ska inte

- köra så att motorn eller kraftöverföringen utsätts för onormal påfrestning, exempelvis genom att fortsätta köra trots att en varningslampa för motorfel har tänts
- använda komponenter och mjukvara som avviker från fordonets seriemässiga utförande.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna, normalt med 25 procent. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Garanti för begagnade delar

Om ett skadeärende hanteras genom att en begagnad del monteras, lämnar vi garanti under 6 månader men i högst 1 000 körda mil.

Garantifall måste genast anmälas till oss. Vi förbehåller oss rätten att besikta bilen före reparation.

Självrisk för motor och elektronik

Privatägd personbil, lätt lastbil och privatägd eller företagsägd husbil

Om bilen har körts högst 4 000 mil framgår din självrisk av försäkringsbrevet.

Om bilen har körts 4 001 mil eller mer gäller följande självrisk:

- högst 10 000 mil 5 000 kronor i självrisk
- högst 12 000 mil 8 000 kronor i självrisk.

Företagsägd personbil och lätt lastbil

Självrisk bestäms av hur många mil bilen har körts:

- högst 4 000 mil 10 procent av prisbasbeloppet
- högst 5 000 mil 20 procent av skadekostnaden, lägst 10 procent av prisbasbeloppet
- högst 7 000 mil 30 procent av skadekostnaden, lägst 10 procent av prisbasbeloppet
- högst 10 000 mil 40 procent av skadekostnaden, lägst 10 procent av prisbasbeloppet
- högst 15 000 mil 50 procent av skadekostnaden, lägst 10 procent av prisbasbeloppet.

B.7 Motor och elektronik för motorcykel

Gäller enbart för tung motorcykel som inte har fler än tre hjul.

Vad motor- och elektronikförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för motorcyklar som har varit registrerade i högst 5 år från första registreringsdatumet. Motorcykeln får ha körts högst 5 000 mil.

Försäkringen upphör så snart någon av gränserna har uppnåtts. Du ska kunna styrka motorcykelns ålder och antalet körda mil när vi ber om det.

Om det inte kan visas vilken dag skadan inträffade, anser vi att den inträffade den dag anmälan kom in till oss.

Vad motor- och elektronikförsäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för skador som ska ersättas enligt lag, garanti (till exempel MRF-garanti) eller annat åtagande.

Vad du får ersättning för vid skador på motor och elektronik

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Vid inifrån kommande skada eller fel som påverkar motorcykelns funktion:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kostnader (med avdrag för självriskan) för felsökning, det vill säga undersökning och demontering, för att fastställa om en skada ska ersättas av försäkringen, om vi har godkänt kostnaderna i förväg. 	<ul style="list-style-type: none"> • skada som kan ersättas genom försäkringen för brand, glasrutor, stöld och inbrott, drulle eller vagnskada • fabriktions-, material- eller konstruktionsfel eller definierade och fastställda seriefel • servicedetaljer och komponenter som behöver bytas vid reparation och som inte hör till den aktuella skadan • hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, om skadan inte ersätts av försäkringen • skador som orsakats av <ul style="list-style-type: none"> – frysning, väta eller korrosion – förorenat bränsle • fel som endast består av <ul style="list-style-type: none"> – hög oljeförbrukning – minskad kapacitet eller degradering i motorcykelns batteri för framdrift.

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Inifrån kommande skada eller fel som påverkar motorcykelns funktion och som berör någon av följande komponenter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • motor inklusive styrelektronik • grenrör • system för avgasrening inklusive dess styrsystem • tändsystem inklusive styr- och reglerkomponenter • kylsystem för motor och växellåda • startmotor • generator och följdskador som påverkar motorcykelns elektriska funktion i dess standardutförande från fabrik • bränslesystem inklusive insprutningssystem och dess styrdon • kraftöverföring inklusive styrelektronik • servosystem för bromsar inklusive styr- och regler-system för låsningsfria bromsar • antisladd- och antispinn-system inklusive dess styrelektronik • kombinationsinstrument • givare och styrreglering för elektronisk stötdämpare • styr- och reglerenhet om felet påverkar någon av ovanstående komponenter • ac/dc-omvandlare • batteri för framdrift av motorcykeln • elmotor för framdrift av motorcykeln • högvoltskablage inklusive motorcykelns ladduttag • kylsystem för högvoltssystem • laddningsenhet för högvoltsbatteri monterad på motorcykeln • styrdon för eldrift. 	<p>Skada på</p> <ul style="list-style-type: none"> • bränsleledningar, filter och bränsletank • lamellbelägg eller stålskivor, drivrem, kedja, drev och följdskador av detta • utbytta fordonsdelar som omnämns här i villkoren för motor och elektronik för motorcykel (till exempel motor eller växellåda) om de skadade delarnas ålder och körsträcka inte går att säkerställa • ljuddämpare och avgasrör • tändstift • bromssystemets huvud- och hjulcylindrar • mekaniskt fjädringssystem • hjullager • komponent som avviker från fordonets seriemässiga utförande eller skador som uppstått på grund av användandet av sådan komponent • laddkabel med eller utan extern laddenhet • lågvoltsbatteri.

Följ säkerhetsföreskrifterna

Du ska inte

- köra eller modifiera motorcykeln så att motorn eller kraftöverföringen utsätts för onormal påfrestning
- använda motoreffekthöjande komponenter och mjukvara som inte är godkända av tillverkaren.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Garanti för begagnade delar

Om ett skadeärende hanteras genom att en begagnad del monteras, lämnar vi garanti under 6 månader men i högst 1 000 körda mil.

Garantifall måste genast anmälas till oss. Vi förbehåller oss rätten att besikta fordonet före reparation.

Självrisk för motor och elektronik

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.8 Motor och elektronik för husvagn

Vad motor- och elektronikförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för husvagnar som har varit registrerade i högst 8 år från första registreringsdatumet.

Försäkringen upphör så snart åldersgränsen har uppnåtts. Du ska kunna styrka husvagnens ålder när vi ber om det.

Om det inte kan visas vilken dag skadan inträffade, anser vi att den inträffade den dag anmälan kom in till oss.

Vad motor- och elektronikförsäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för

- skador som ska ersättas enligt lag, garanti eller annat åtagande
- husvagnar i yrkesmässig uthyrning.

Vad du får ersättning för vid skador på motor och elektronik

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Inifrån kommande skada eller fel på</p> <ul style="list-style-type: none"> • centrala elektronikenheten med manöverpanel • klimatanläggningen • värmepannan • vitvaror för husvagnen • hydrauliska stödben inklusive motorer och reglersystem • stabiliseringsystemet • elmotorer till markis, fotsteg och loftsäng • motoriserat manövreringssystem • elektriska kablar • fast monterade solceller inklusive deras reglersystem • fast monterad utrustning för mottagning av radio-, tv- eller satellitsignaler • säkerhetslarm och gasvarnare. 	<ul style="list-style-type: none"> • skador som orsakats av frysning, väta eller korrosion • servicedetaljer och komponenter som behöver bytas vid reparation och som inte tillhör den aktuella skadan • skador som kan ersättas genom försäkringen för brand, glasrutor, stöld och inbrott, drulle eller vagnskada • hopsättning och återmontering efter undersökning och demontering, om vi inte ersätter skadan genom försäkringen • fabrikations-, material- eller konstruktionsfel eller definierade och fastställda seriefel.

Självrisk för motor och elektronik

Självrisk är | 500 kronor.

B.9 Drulle

Vad drulleförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för privatägda och företagsägda personbilar, lätta lastbilar, husbilar, husvagnar och motorcyklar.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbeloppet vid en skadehändelse är 65 000 kronor. Denna begränsning gäller inte vid skador på utrustning som är monterad för att personer med funktionsnedsättning ska kunna köra fordonet.

Vad du får ersättning för genom drulleförsäkringen

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • skador på inredning i kupé eller bagageutrymme som orsakas av dig, föraren eller passagerare genom en plötslig och oförutsedd händelse – för lätt lastbil ersätter drulleförsäkringen bara skador i förarhytten • förlust av eller skador på fordonsnycklar som används för att låsa upp eller starta fordonet, samt nödvändig kodning av nycklarna • tömning och sanering av tank samt byte av bränslefilter vid feltankning av bränsle: bensen, diesel och etanol • tömning och sanering eller byte av husbilens vattentank vid feltankning med bränsle: bensen, diesel och etanol. <p>Vid en skada som ersätts genom bilens vagnskadegaranti ersätter drulleförsäkringen skador på följande utrustning, om den inte ersätts genom vagnskadegarantin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrustning som är monterad för att personer med funktionsnedsättning ska kunna köra bilen • bilbarnstol • takbox. 	<ul style="list-style-type: none"> • skador som orsakas av djur • skador som kan ersättas genom försäkringen för brand, glasrutor, stöld och inbrott, motor och elektronik, bärgning eller vagnskada eller genom fordonets vagnskadegaranti (för fordonsnycklar gäller drulleförsäkringen även om en skadehändelse omfattas av vagnskada eller vagnskadegaranti) • skador som orsakas av frysning, väta, korrosion eller frätning • skador genom slitage, åldersförändring eller materialfel • förlust av en smart enhet, exempelvis mobiltelefon, som används för att låsa upp eller starta bilen. <p>Vid förlust av eller skador på fordonsnycklar ersätter drulleförsäkringen inga kostnader utöver kostnader för nycklarna samt för nödvändig kodning av nycklarna.</p>

Drulleförsäkringen gäller för plötsliga och oförutsedda händelser

För att drulleförsäkringen ska gälla ska skadehändelsen eller förlusten ha orsakats av en händelse som är både plötslig och oförutsedd. "Plötslig" innebär att skadehändelsen har haft ett förhållandevis snabbt förlopp. "Oförutsedd" innebär att skadehändelsen har inträffat oväntat och att den inte gått att förutse och därigenom förhindra.

Skador genom slitage eller åldersförändring anses inte vara plötsliga eller oförutsedda.

Självrisk för drulleförsäkring

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.10 Ansvar för husbil och husvagn

Vad du får ersättning för genom ansvarsförsäkringen för husbil och husvagn

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> ansvarsskador, det vill säga skadeståndskrav som du kan utsättas för som ägare till husbilen eller husvagnen och som du enligt svensk lag är skyldig att betala. 	<ul style="list-style-type: none"> skador på egendom eller på husbilen och husvagnen skador som kan ersättas från dragbilens trafikförsäkring.

Högsta ersättning för ansvarsförsäkringen för husbil och husvagn

Högsta ersättningsbeloppet vid ansvarsskador (skadeståndskrav) är

- för personskador *5 000 000 kronor*
- för skador på egendom *1 000 000 kronor.*

B.11 Reseavbrott för husbil och husvagn

Vad du får ersättning för vid reseavbrott för husbil och husvagn

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none">• reseavbrott om du har både dragbil och husvagn försäkrade hos oss och du inte har kunnat använda husvagnen och dragbilen eller husbilen för sitt ändamål. <p>Förutsättningarna för att du ska få ersättning är att resan är påbörjad, att skadehändelsen har medfört avbrott i resan och att husbilens eller husvagnens halv- eller helförsäkring gäller för skadorna.</p>	<ul style="list-style-type: none">• resdagar som du har förlorat på grund av dröjsmål eller annan försummelse av dig.

Högsta ersättningsbelopp för reseavbrott

Vi lämnar ersättning för reseavbrott med 300 kronor per dygn i upp till 45 dagar. Du får ersättning så länge resan pågår, men inte längre än resans planerade längd.

Vi lämnar bara ersättning vid

- skadehändelser som förhindrar fortsatt färd under pågående resa
- skadehändelser som omfattas av det försäkrade fordonets halv- eller helförsäkring.

Du är skyldig att verka för att reseavbrottet blir så kortvarigt som möjligt.

B.12 Krishjälp

Vem krishjälpförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- föraren
- passagerare
- maka, make, sambo eller barn till förare eller passagerare.

Vad du får ersättning för genom krishjälpförsäkringen

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • skäligen kostnader för behandling som du behöver för psykisk ohälsa till följd av att du drabbats av en skada som ersätts av fordonets försäkring • juridisk rådgivning per telefon om du har utsatts för rån eller överfall. Rådgivningen är avsedd att klargöra de praktiska frågor som kan finnas om polisanmälan, rätt till skadestånd och rättegångsförfarande. 	<ul style="list-style-type: none"> • psykisk ohälsa som är en följd av skador som uppstått i samband med att du utfört eller medverkat till avsiktliga (uppsåtliga) handlingar som är straffbara enligt svensk lag.

Vad menar vi med kostnader för behandling?

Med kostnader för behandling menar vi arvode för samtalsterapi eller psykologkonsultation.

Högsta ersättning i krishjälpförsäkringen

Behandling för psykisk ohälsa

Vi betalar för upp till 10 behandlingstillfällen och ersätter skäligen resekostnader för att ta sig till och från behandlingen. Behandlingen ska genomföras inom 12 månader från skadetillfället och ska ske i Sverige. Vi hänvisar dig till en psykoterapeut eller psykolog.

Juridisk rådgivning

Vi betalar för en timmes rådgivning per telefon hos en jurist som vi anvisar dig.

Självrisk för krishjälpförsäkringen

Försäkringen gäller utan självrisk.

B.13 Bärgning

Vad bärgningsförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonet och för husvagn och släp som är kopplad till det försäkrade dragfordonet.

Vad bärgningsförsäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte om händelsen har inträffat vid driftstopp på grund av brist på drivmedel.

Vad du får ersättning för genom bärgningsförsäkringen

Fordonstransport

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • transport till närmaste verkstad som kan reparera fordonet när det <ul style="list-style-type: none"> – stulits och kommit till rätta – skadats – råkat ut för annat driftstopp – stulits och kommit till rätta efter att resan fortsatt med annat transportmedel. <p>I ovanstående fall lämnar vi även ersättning för skäliga resekostnader för att hämta fordonet när det är körbart. Du får själv ordna hämtningen. Om tiden för hämtning överstiger 7 timmar får du 250 kronor per dag.</p> <ul style="list-style-type: none"> • transport av fordonet till dess hemort i Sverige när föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit och ingen annan som deltar i resan kan köra hem det. 	<ul style="list-style-type: none"> • hämtning och transport av fordonet <ul style="list-style-type: none"> – som vi inte har godkänt i förväg – om kostnaden för hämtningen eller transporten överstiger fordonets marknadsvärde efter skadehändelsen – när reparation på skadeplatsen blir billigare • driftskostnader (exempelvis bränsle) • hämtning och transport av fordonet om det var avställt före skadetillfället – om försäkringen ersätter skadorna betalar vi dock bärgning till närmaste verkstad som kan reparera fordonet, läs mer i avsnitt <i>Ersättning vid bärgning, hämtning och sanering</i> under E.3 <i>Hur vi ersätter</i> • hämtning och transport av fordonet utanför Sverige om fordonet hade körförbud vid driftstoppet.

Persontransport

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • transport av förare och passagerare till hemorten i Norden med billigaste transportmedel, när fordonet skadats eller stulits – om fordonet istället kan repareras inom skälig tid för den fortsatta resan kan vi ersätta merkostnader för boende • transport av passagerare till hemorten i Norden med billigaste transportmedel, när föraren drabbats av olycksfall, plötsligt blivit sjuk eller avlidit. <p>Om resan till bestämmelseorten är billigare kan vi ersätta resan dit istället för till hemorten.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • transport till hemorten <ul style="list-style-type: none"> – om fordonet kan repareras inom skälig tid för den fortsatta resan – om någon av passagerarna kan köra hem fordonet • transport till passagerarens hemort om passageraren inte startade resan där • transport till hemorten från utlandet om fordonet hade körförbud vid driftstoppet.

Hemtransport av personliga tillhörigheter

Om ditt fordon har transporterats genom bärgningsförsäkringen betalar vi även skäliga och nödvändiga kostnader för transport av personliga tillhörigheter, oavsett om tillhörigheterna fanns i fordonet eller på ett släp kopplat till fordonet. Vi lämnar då ersättning för transport till fordonets hemort i Norden eller till bestämmelseorten om det inte blir dyrare.

Inbesparad resekostnad

När vi ersätter kostnader för resa till hemorten gör vi avdrag för inbesparade resekostnader, exempelvis kostnader för bränsle och färjebiljetter som du annars skulle ha betalat.

Självrisk för bärgningsförsäkringen

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.14 Bärgning vid urladdat batteri

Vad bärgning vid urladdat batteri gäller för

Försäkringen gäller för transport av det försäkrade fordonet till närmaste laddstation, när batteriet för framdrift har laddat ur under färd.

Vad bärgning vid urladdat batteri inte gäller för

Försäkringen gäller inte

- bärgning om batteriet för framdrift har laddat ur när bilen varit parkerad
- bärgning som vi inte godkänt i förväg.

Självrisk för bärgning vid urladdat batteri

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev.

B.15 Rättsskydd

Vem rättsskyddsförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för det försäkrade fordonets ägare, brukare och förare. Försäkringen gäller inte för den som brukar fordonet utan lov.

Vilka tvister rättsskyddsförsäkringen gäller för

Med tvist menar vi att någon har ställt krav på en part och att den parten helt eller delvis aktivt har avvisat kravet.

Försäkringen gäller för vissa tvister där du är part i av egenskap av fordonets ägare, brukare eller förare. Tvisten ska kunna prövas som tvistemål av tingsrätt eller, efter prövning i tingsrätt, av hovrätt eller Högsta domstolen (läs mer i avsnittet *Vilka tvister rättsskyddsförsäkringen inte gäller för*).

Försäkringen gäller även för tvister angående skadestånd som prövas inom ramen för brottmål där du är målsägande.

Försäkringen gäller också i ovan nämnda mål om de tas upp till handläggning efter beslut om resning, domvilla eller återställande av försutten tid.

Försäkringen gäller även för skiljeförfaranden i tvister som kan prövas av tingsrätt, hovrätt och Högsta domstolen.

Vilka tvister rättsskyddsförsäkringen inte gäller för

Försäkringen gäller inte för följande:

- Tvister (småmål) som vid rättslig prövning ska handläggas enligt 1 kapitlet 3d § första stycket rättegångsbalken (1942:740). Detta undantag gäller inte vid tvister på grund av försäkringsavtal med oss.

- Tvister där du är kârânde och tvisten ska handläggas enligt lagen om grupprättegång (2002:599).
- Tvister som har samband med äktenskapsskillnad, oavsett vad tvisten gâller och när den uppkommer, eller andra frågor som i anledning av äktenskapsskillnaden aktualiseras mellan makarna och avser uppbrytning av ekonomisk gemenskap i olika former. Detta avser tvist mellan makarna vid äktenskapsskillnad och på motsvarande sätt vid upplösning av partnerskap och samboförhållande oberoende av om rättsförhållandet ska prövas enligt sambolagen (2003:376) eller annan lag.
- Tvister där du inte har befogat intresse av att få din sak prövad av domstol.
- Tvister som avser ärenden vid domstol oberoende av om de registreras som tvistemål eller ärenden enligt lagen (1996:242) om domstolsärenden eller konkurslagen (1987:672).
- Tvister som avser fordran eller annat anspråk på grund av yrkesmässig uthyrning av ett fordon om du inte har försäkrat fordonet för yrkesmässig uthyrning.
- Tvister som gâller skadestånd eller andra anspråk på grund av en brottslig gärning där kostnaderna för brottmål inte kan ersättas enligt avsnitten *Vilka brott rättsskyddsförsäkringen gâller för* och *Vilka brott och förseelser rättsskyddsförsäkringen inte gâller för*.
- Tvister som avser personskadereglering vid försäkringsbolag, om den skadelidande inte har väckt talan vid domstol mot försäkringsgivaren (gâller ersättning genom trafik-, ansvars- eller olycksfallsförsäkring).
- Tvister som har anknytning till din nuvarande eller tidigare anställning, yrkes- eller tjänsteutövning eller annan förvärvsverksamhet. Detta avser även åtgärder för att avveckla eller överlåta verksamhet.

Vilka brott rättsskyddsförsäkringen gâller för

Försäkringen gâller för gärningar som kan prövas som brottmål om du i en förundersökning har delgivits misstanke för eller åtalats för

- brott där strängaste straff är böter, till exempel vårdslöshet i trafik
- vållande till annans död
- vållande till kroppsskada eller sjukdom.

Om du åtalas för grov vårdslöshet i trafik, grovt vållande till annans död, grovt vållande till kroppsskada eller sjukdom, så gâller försäkringen om du kan visa att brottet inte bedömts som grovt i en dom som har vunnit laga kraft.

Vilka brott och förseelser rättsskyddsförsäkring inte gäller för

Försäkring gäller inte för förundersökning och brottmål där misstanken om brott eller åtal avser

- hastighetsöverträdelse enligt trafikförordningen
- körning mot rött ljus enligt trafikförordningen
- brott för vilket det stadgas strängare straff än böter, till exempel rattfylleri eller så kallad smitning
- olovlig körning.

Anlita ombud

För att försäkring ska gälla krävs att du, genom fullmakt, anlitar lämpligt ombud att företräda dig i förhandlingar och rättegång. Ombudet kan vara advokat eller jurist anställd hos advokat. Du kan även anlita annat lämpligt ombud. Lämplighetsprövningen kan göras enligt Svensk Försäkrings prövningsförfarande beträffande ombuds lämplighet.

Vid oenighet om arvode och kostnader för advokat och jurist anställd hos advokat, kan prövning göras hos Ombudskostnadsnämnden. Vid oenighet om arvode och kostnader för övriga ombud, kan prövning göras hos Svensk Försäkrings Nämnd för Rättsskyddsfrågor.

Vilka kostnader rättsskyddsförsäkring ersätter

Du kan få ersättning för följande kostnader om de är nödvändiga och skäligen och om du inte kan få dem betalda av motparten eller någon annan. Det innebär bland annat att vi inte betalar om du i eller utom rättegång avstår från dina möjligheter att få ersättning av motparten.

- Vi ersätter ombudets och försvararens arvode och omkostnader. Arvode betalas för skälig tidsåtgång och högst enligt den timkostnadsnorm som regeringen årligen fastställer i vissa mål. I tvister eller mål som handläggs utanför Norden ersätts nödvändiga och skäliga kostnader.
- Vi ersätter nödvändiga kostnader för bevisning och utredning som anskaffats före rättegång och efter att tvist uppstått eller brottsmisstanke delgivits dig, förutsatt att utredningen beställts av ditt ombud.
- Vi ersätter kostnad för medlare som blivit utsedd av tingsrätt eller hovrätt.
- Vi ersätter kostnader för bevisning i rättegång eller skiljemannaförfarande.
- Vi ersätter expeditionskostnader i domstol.
- Vi ersätter rättegångskostnader som du vid förlikning under rättegång åtagit dig att betala till en motpart. Förutsättningen är att du gör uppenbart att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med ett högre belopp än det du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- Vi ersätter rättegångskostnader som du har ålagts att betala till en motpart eller staten efter att en tvist prövats i domstol eller av skiljemän.

- Vi ersätter rättegångskostnader som du efter återkallelse av talan dömts att betala till en motpart. Förutsättningen är att du kan visa att domstolen, på grund av nya omständigheter som framkommit under rättegången, skulle ha ålagt dig att betala rättegångskostnader med högre ett belopp än det du åtagit dig, om tvisten hade prövats.
- Vi kan betala ut ersättning under pågående tvist (a conto) om det är skäligt med hänsyn till den tid under vilken tvisten pågått, arbetet som har lagts ner i ärendet och den tid som beräknas återstå innan ärendet är avslutat. Vi ersätter ett a conto högst en gång per halvår, om inte särskilda skäl föreligger.

Vid slutredovisning av ombuds- och rättegångskostnader ska vi få en kopia av faktura utställd på dig som försäkringstagare och en arbetsredogörelse. Av arbetsredogörelsen ska framgå vilka åtgärder som vidtagits, vem som vidtagit åtgärden samt datum och tidsåtgång per åtgärd. Eventuella sakkunnigkostnader ska motiveras. Med kostnadsräkningen ska lämnas upplysning om resultatet i tvisten, samt kopia på domen eller förlikningsavtalet.

Vilka kostnader rättsskyddsförsäkringen inte ersätter

Försäkringen gäller inte i den mån kostnader har ersatts eller skulle ha kunnat ersättas genom annan försäkring eller på annat sätt.

Om ett skadestånd till dig även kan antas innefatta kompensation för ombudskostnader, ersätts inte dessa kostnader genom försäkringen.

Försäkringen ersätter inte heller:

- ombudskostnader som uppkommer innan en tvist har uppstått, innan du blivit delgiven misstanke om eller åtalats för brott som omfattas av försäkringen enligt ovan
- ditt eget arbete, din förlorade arbetsinkomst, dina resor, uppehälle eller andra omkostnader du har med anledning av tvisten
- verkställighet av dom, beslut eller avtal
- ersättning till skiljemän
- merkostnader som uppkommer genom att du anlitar flera ombud eller byter ombud
- merkostnader som uppkommer genom att du gjort dig skyldig till så kallad försumlig processföring eller varit försumlig på annat sätt.

Om ett tvistigt anspråk som i och för sig kan godkännas enligt rättsskyddsförsäkringen grundas på gärning som påstås utgöra brott och utreds av myndighet, ersätter försäkringen inte kostnader för bevisning som tagits fram till styrkande av att gärningen utgör brott eller medför avgiftssanktion.

När du ska ha haft försäkring för att få rättsskydd

Du kan få rättsskydd om försäringen var gällande när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för anspråket eller misstanken om brott inträffade och det därefter inte har gått längre tid än 10 år.

Om du som förare drabbas av personskada, oavsett när denna inträffat, kan du få rättsskydd i en tvist med oss angående din personskada även om mer än 10 år förflutit sedan trafikolyckan inträffade under förutsättning att vi inte tidigare lämnat något slutligt beslut angående ersättning för personskadan.

Om rättsskydd beviljas enligt andra stycket ovan tillämpas istället den självrisk och den högsta försäkringsersättning som gäller för motsvarande motorförsäkring hos oss vid tiden för tvistens uppkomst. För att få rättsskydd i tvist angående personskada, enligt andra stycket ovan, måste du väcka talan mot oss inom 6 månader från dagen för det slutliga beslutet.

Var rättsskyddsförsäringen gäller

Anspråket eller misstanken om brott ska ha sin grund i en händelse eller omständighet som har inträffat inom försäkringens giltighetsområde, se A.3 Försäringen gäller i länder där grönt kort gäller.

Självrisk för rättsskyddsförsäringen

Självrisken framgår av ditt försäkringsbrev.

Högsta ersättningsbelopp för rättsskyddsförsäringen

Högsta ersättningsbeloppet vid en tvist är 400 000 kronor.

Om flera tvister uppkommer ska dessa räknas som en tvist i följande fall:

- om de enligt 14 kapitlet rättegångsbalken (1942:740) handläggs eller skulle ha kunnat handläggas gemensamt i en rättegång vid domstol, även om de handläggs som olika mål vid ett eller flera tillfällen
- om yrkandena stöder sig på väsentligen samma händelser eller omständigheter – även om yrkandena inte stöder sig på samma rättsliga grund.

När flera tvister räknas som en tvist, gäller den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gällde när de händelser eller omständigheter som ligger till grund för det första anspråket inträffade.

Om du delges misstanke för flera brott och om åtal för dessa brott väcks samtidigt, gäller försäringen med den självrisk och det högsta ersättningsbelopp som gällde när det första brottet inträffade.

B.16 Vagnskada

Vad du får ersättning för genom vagnskadeförsäkringen

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • skador på grund av <ul style="list-style-type: none"> – trafikolyckor – andra olyckshändelser utanför fordonet – avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse av tredje man. 	<ul style="list-style-type: none"> • skador orsakade av djur eller insekter inne i fordonet, till exempel skador på inredningen eller kablage • skador på fordonsdelar som orsakats av <ul style="list-style-type: none"> – konstruktionsfel – fabrikationsfel – materialfel • skador som orsakats genom <ul style="list-style-type: none"> – korrosion – frätning – frysning – väta – fukt • skador som består av slitage • skador som kan ersättas genom försäkringen för brand eller stöld och inbrott • skador som inträffat med en EU-moped eller oregistrerad moped som är modifierad eller trimmad så att högsta tillåtna hastighet för fordonet överskrids.

Följ säkerhetsföreskrifterna

Du ska packa last i och på fordonet med omsorg och varsamhet.

Du ska inte:

- överskrida fordonets maximala drag- och lastvikt
- använda fordonet under förhållanden som innebär onormal påfrestning på fordonet.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Självrisk för vagnskada

Självriskens framgång av ditt försäkringsbrev

Högre självrisk för vagnskador när föraren är under 24 år

I vissa fall betalar du en högre självrisk för vagnskador när föraren är under 24 år. Det kallas ungdomssjälvrisk.

Du som är försäkringstagare betalar inte ungdomssjälvrisk om du själv är under 24 år och är förare vid en skadehändelse.

För olika fordon gäller olika ungdomssjälvrisker:

- Privatägd personbil och lätt lastbil: Självriskens höjs med 2 000 kronor om föraren var under 24 år och du inte hade meddelat oss det i förväg.
- Privatägd och företagsägd husbil: Självriskens höjs med 1 000 kronor om föraren var under 24 år.
- Företagsägd personbil och lätt lastbil: Självriskens höjs med 5 procent av ett prisbasbelopp om föraren var under 24 år.

Om en skadehändelse ersätts genom både trafikförsäkringen och vagnskadeförsäkringen, betalar du bara en ungdomssjälvrisk.

Högre självrisk för vagnskador med motorcykel, EU-moped och oregistrerad moped

Motorcykel

Självriskens höjs med 10 000 kronor om föraren var någon annan än du, din maka, make eller sambo när skadehändelsen inträffade.

EU-moped och oregistrerad moped

Självriskens höjs med 2 000 kronor om föraren var någon annan än du eller någon som tillhör ditt hushåll när skadehändelsen inträffade.

Extra självrisk vid höjdedsskador för företagsägd personbil och lätt lastbil

Vid höjdedsskador tillkommer en extra självrisk på 50 procent av prisbasbeloppet. Med höjdedsskada avser vi när ett fordon kolliderar med något i höjded, till exempel kör in i en viadukt.

Om en skadehändelse ersätts genom både trafikförsäringen och vagnskadeförsäringen, betalar du bara en extra självrisk.

Vattenskador för husbil och husvagn

Vattenskador ersätts från husbilens eller husvagnens vagnskadeförsäkring.

Vad du får ersättning för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> vattenskador som orsakats av vatten som oberäknat strömmat ut från fordonets tank eller ledningssystem, förutsatt att den skadade egendomen omfattas av husbilens eller husvagnens försäkring. 	<ul style="list-style-type: none"> skador på tank och rörledning.

Högsta ersättning

Vattenskador på försäkrad egendom ersätter vi med högst 50 000 kronor.

Följ säkerhetsföreskrifterna för husbil och husvagn

Du ska:

- kontrollera tankar, ledningssystem, slangar, slangklämmor och tankanslutningar för att hitta tecken på slitage och åldersförändringar
- tömma tankar och ledningar på vatten så att de inte fryser när husbilen eller husvagnen lämnas obedd.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Självrisk för vattenskador för husbil och husvagn

Samma självrisk som för vagnskada, som framgår av ditt försäkringsbrev.

C. VALFRIA TILLÄGGSFÖRSÄKRINGAR

C.I Hyrbil

Vad hyrbilsförsäkringen gäller för

Du kan få ersättning i upp till 65 dagar när du inte kan använda din personbil eller lätta lastbil. En av följande förutsättningar ska vara uppfylld:

- Skadehändelsen ersätts genom försäkringen för brand, glasrutor, stöld och inbrott, motor och elektronik, drulle eller vagnskada.
- Skadehändelsen ersätts genom fordonets vagnskadegaranti eller maskinskadegaranti.

Om vi inte ersätter skadehändelsen, men du på grund av driftstopp inte kan använda bilen, har du rätt till ersättning i upp till 7 dagar, max två gånger under en försäkringsperiod. Driftstoppet får då inte bero på drivmedelsbrist eller på att batteriet för fordonets framdrift är urladdat.

Vad du får ersättning för genom hyrbilsförsäringen

Försäringen ersätter	Försäringen ersätter inte
<p>Du får antingen ersättning för hyrbil eller avbrottsersättning under skäligen reparationstid. Om vi löser in bilen får du normalt ersättning upp till 14 dagar efter att vi har lämnat besked om att bilen ska lösas in.</p> <p>Du kan växla mellan ersättning för hyrbil och avbrottsersättning.</p> <p>Ersättning för hyrbil:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi ersätter 75 procent av dygns- och kilometerkostnaden för en bil som är storleksmässigt likvärdig med din egen bil. • Om du har en elbil eller laddhybrid kan du även få kompensation för bränslekostnad. Vi betalar 5 kronor per mil när du inte kan hyra en laddhybrid eller elbil. <p>Avbrottsersättning:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 150 kronor per dag för privatägd personbil och lätt lastbil samt företagsägd personbil • 200 kronor per dag för företagsägd lätt lastbil. 	<ul style="list-style-type: none"> • kostnader för självriskreducering och självriskeliminering • hyrbilskostnad eller avbrottsersättning för dröjsmål <ul style="list-style-type: none"> – som du själv har orsakat – för att verkstaden tar längre tid på sig än vad som är skäligt för att reparera ditt fordon – om det tar längre tid än vad som är skäligt att skaffa ett annat fordon som är likvärdigt med ditt eget • hyrbilskostnad eller avbrottsersättning när ditt fordon före skadetillfället var avställt eller hade körförbud • hyrbilskostnad eller avbrottsersättning om du får stilleståndsersättning från en trafikförsäkring (stilleståndsersättning avser att täcka dina kostnader i samband med trafikskador när du inte kan använda fordonet – om avbrottsersättningen är högre än stilleståndsersättningen betalar vi mellanskillnaden) • kostnader för specialutrustning som exempelvis dragkrok eller verksamhetsanpassad utrustning • kostnad för att hyra bil av en privatperson.

Personskador med hyrbil i utlandet

Om vi betalar ersättning för hyrbil efter en skadehändelse i utlandet, får du och passagerarna samma personskadeskydd under hyrestiden som vid färd med den försäkrade bilen.

Vi betalar genom din trafikförsäkring för personskador som drabbar svenska medborgare eller personer som har sin hemvist i Sverige och som har skadats i trafik med hyrbilen. Vi gör avdrag för den ersättning som betalas från annan trafikförsäkring, till exempel hyrbilens trafikförsäkring.

Trafikskolebil

Om den försäkrade bilen är en trafikskolebil lämnas endast avbrottsersättning med följande belopp per dygn:

- 1:a till och med 5:e dygnet: 900 kronor
- 6:e till och med 45:e dygnet: 400 kronor
- 46:e till och med 65:e dygnet: 100 kronor.

Karens för trafikskolebil

Karenstiden är 2 arbetsdagar.

Med karens menas att ersättning inte lämnas under viss tid (karenstid). Karenstiden räknas från och med tidpunkten för skadehändelsen, eller från och med tidpunkten då fordonet lämnas in till en verkstad för reparation om fordonet har kunnat användas trots skadorna.

Försäkringen gäller utan karens om hela fordonet blir stulet och det var utrustat med spårsändare som var i funktion vid stöldtillfället.

C.2 Självriskrabatt

I tilläggförsäkringen Självriskrabatt ingår de fem delar som beskrivs här nedan.

Självriskrabatt vid kollision med djur

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skador som uppkommer genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommer ut på körbanan.

Vad du får ersättning för genom självriskrabatten

Vid kollision med djur sänks din valda vagnskadesjälvrisk med upp till 6 000 kronor för privatägt fordon och upp till 20 procent av ett prisbasbelopp för företagsägt fordon. Om du saknar vagnskadeförsäkring betalar vi upp till 3 500 kronor i ersättning till dig.

Vad du måste göra vid kollision vid djur

Du måste kunna visa oss att du har kontaktat polisen vid kollision med älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn eller mufflonfår. Vid kollision med tamdjur måste du kontakta ägaren. Kan du inte få tag på ägaren ska du kontakta polisen. Vid skador i utlandet ska du följa det landets lagstiftning.

Självriskrabatt vid avsiktlig skadegörelse av tredje man

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skador på fordonet när skadorna har uppkommit genom avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse av tredje man, om skadorna ersätts genom din vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti.

Vad du får ersättning för

Vid avsiktlig skadegörelse av tredje man sänks din valda vagnskadesjälvrisk med upp till 6 000 kronor för privatägt fordon och upp till 20 procent av ett prisbasbelopp för företagsägt fordon. Om du saknar vagnskadeförsäkring betalar vi upp till 3 500 kronor i ersättning till dig.

Vad du måste göra vid skadegörelse

Du måste kunna visa oss att du har gjort en polisanmälan.

Självriskrabatt vid godkända parkeringsskador

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller endast för skador som inträffat i Sverige.

Vad du får ersättning för

Du får ersättning för Trafikförsäkringsföreningens självrisk vid parkeringsskador som godkänts av Trafikförsäkringsföreningen.

I enlighet med Trafikförsäkringsföreningens riktlinjer måste du kunna visa att skadorna har orsakats av ett annat motordrivet fordon som har smitit från platsen.

Självriskrabatt vid bärgning

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller

- vid driftstopp som omfattas av bärgningsförsäkringen
- vid bärgning om batteriet för framdrift är urladdat.

Vad du får ersättning för

Du får ersättning för din bärgningssjälvrisk.

Självriskrabatt vid vagnskadegaranti

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbil som har en gällande vagnskadegaranti.

Vad du får ersättning för

Vid varje skadehändelse som ersätts från vagnskadegarantin betalar vi upp till 3 000 kronor av din självrisk.

C.3 Privat vård och ersättning för medicinsk invaliditet efter trafikolycka

I den här tilläggförsäkringen ingår de två delar som beskrivs nedan: Medicinsk invaliditet och Behandlingskostnader för privat vård, vårdgaranti och annan behandling.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none">olycksfall som drabbar dig till följd av trafik med det försäkrade fordonet. <p>Med olycksfall menar vi kroppsskador som drabbar dig ofrivilligt genom plötsliga yttre händelser och utifrån kommande våld mot kroppen till följd av trafik med det försäkrade fordonet.</p>	<ul style="list-style-type: none">försämring av hälsotillståndet om denna försämring enligt medicinsk erfarenhet sannolikt skulle ha inträffat även om olycksfallet inte inträffat.

Självrisk

Försäkringen gäller utan självrisk.

Medicinsk invaliditet

Vad du får ersättning för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • medicinsk invaliditet. <p>Medicinsk invaliditet är den fysiska eller psykiska funktionsnedsättning som fastställs oberoende av ditt yrke, dina arbetsförhållanden eller dina fritidsintressen.</p> <p>Som medicinsk invaliditet räknas även framträdande ärr, bestående värk eller förlust av inre organ och sinnesfunktion.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • förlust av arbetsförmåga (ekonomisk invaliditet).

Hur invaliditetsgraden bestäms

Den medicinska invaliditeten fastställs med ledning av ett medicinskt tabellverk som är gemensamt för alla försäkringsbolag, se svenskforsakring.se. Bedömningen av invaliditetsgraden görs enligt skadeståndsrättsliga principer och kan i regel göras tidigast 12 månader efter olycksfallet.

Framträdande ärr och andra utseendemässiga förändringar omvandlas till en invaliditetsgrad enligt den tabell som vi har fastställt och som gäller vid utbetalningstillfället.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för medicinsk invaliditet är 600 000 kronor per person.

Vi betalar ut ersättning med så stor del av beloppet som motsvarar den medicinska invaliditetsgraden. Exempel: Om den medicinska invaliditetsgraden är 4 procent, blir försäkringsersättningen $4 \text{ procent} \times 600\,000 \text{ kronor} = 24\,000 \text{ kronor}$.

Rätten till ersättning

Du har rätt till ersättning för medicinsk invaliditet när olycksfallet har medfört en bestående nedsättning av dina kroppsfunktioner. Hänsyn ska tas till behandlings- och rehabiliteringsmöjligheter.

Om du dör innan din medicinska invaliditet kan fastställas, får du inte ersättning.

Behandlingskostnader för privat vård, vårdgaranti och annan behandling

Begränsning

För behandlingskostnader för privat vård, vårdgaranti och annan behandling gäller försäkringen bara förare och passagerare som är mellan 16 och 64 år gamla.

Vad du får ersättning för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • kostnader och tjänster till följd av olycksfall som inträffar till följd av trafik med det försäkrade fordonet. <p>För att få tillgång till privat vård och Trygg-Hansas Vårdplanering krävs utredning och remiss från läkare i den offentliga vården.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • behandling som inte avser förväntat normalförlopp efter ett olycksfall till följd av trafik med försäkrat fordon • behandling av tänder • alternativa behandlingsformer som inte vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet • sådan försämring av hälsotillståndet som enligt medicinsk erfarenhet beror på missbruk av alkohol, narkotika inklusive narkotikaklassade läkemedel, andra berusningsmedel, sömnmedel, dopningspreparat eller missbruk av andra läkemedel • kostnader som uppkommer för oss när du uteblir från eller för sent avbokar vårdbesök – vi förbehåller oss rätten att återkräva sådana kostnader från dig.

Vilka kostnader försäkringen ersätter

Vi ersätter bara vård och behandling hos privata vårdgivare. All privat vård och behandling ska förmedlas genom Trygg-Hansas Vårdplanering.

Följande kostnader ersätts:

Läkarvård

Du får ersättning för nödvändiga och skäligen kostnader för undersökning, diagnostisering och behandling som utförs av läkare. Vi ska godkänna behandlingen i förväg.

Operation och sjukhusvård

Du får ersättning för nödvändiga och skäligen kostnader för operationsförberedande undersökningar inför en operation, operation och sjukhusvård. Vårdgivaren ska vara den som är lämpligast från behandlingssynpunkt. Vi ersätter bara kostnader som vi har godkänt i förväg.

Resor och logi

Du får ersättning för nödvändiga och skäligen rese- och logikostnader i samband med privat vård som vi ersätter. Förutsättningen för att du ska få ersättning för resekostnader är att avståndet mellan hemmet och vårdgivaren är längre än 10 mil enkel resa. En person får följa med om vi bedömer att det finns medicinskt behov. Vi ska godkänna kostnaderna i förväg.

Annan behandling

Du får ersättning för nödvändiga och skäliga kostnader i samband med undersökning, diagnostisering och behandling.

Vi ersätter behandlingskostnaden för upp till 10 behandlingstillfällen, totalt max 10 timmar per skadehändelse, för privat behandling hos exempelvis psykolog, fysioterapeut, naprapat eller kiropraktor. Förutsättningen är att behandlingen är medicinskt motiverad.

Efter samråd med oss kan du i vissa fall istället få ersättning för patientavgiften i offentliga vården upp till maximalt ett högkostnadsskydd. Om du samtidigt har behov av behandling hos psykolog får du ersättning för ytterligare upp till 10 behandlingstillfällen för privat behandling hos psykolog (max 10 timmar per försäkringsfall). Vi ersätter bara kostnader som vi har godkänt i förväg.

Hur försäkringens vårdgaranti gäller

Vid försäkringsfall som vi ersätter och när det är medicinskt motiverat garanterar vi att du får

- kontakt med specialistläkare inom 6 arbetsdagar
- tid till inskrivning för vård på privat sjukhus inom 14 arbetsdagar.

Tiden räknas från när vi har fått all medicinsk dokumentation som är nödvändig för att vi ska kunna handlägga ditt ärende.

Vårdgarantin gäller inte i följande fall:

- om en operation eller annan behandling måste senareläggas av medicinska skäl
- om du inte accepterar tiden för en inbokad läkarkonsultation eller inskrivning
- om du uteblir från en inbokad läkarkonsultation eller inskrivning.

Vårdgarantin gäller för privat vård som är möjlig att få i Sverige. För att vårdgarantin ska gälla kan du vara tvungen att resa till en vårdgivare som vi hänvisar till.

Vårdgarantin till specialistläkare avser den första kontakten i varje ärende och gäller inte om du vid överenskommelse med Trygg-Hansas Vårdplanering själv ska boka in tiden.

Om vårdgarantin inte uppfylls får du ett engångsbelopp per dag:

- från och med den 7:e arbetsdagen fram till datumet för specialistläkarkontakt
- från och med den 15:e arbetsdagen fram till datumet för inskrivning för operation eller annan behandling på privatsjukhus.

Högsta ersättningsbelopp

Högsta ersättningsbelopp för behandlingskostnader är 2 000 000 kronor per försäkringsfall.

För vårdgaranti lämnar vi ersättning med 1 500 kronor per dag i högst 30 dagar.

Ansvarstid

Ansvarstiden för privat vård är 2 år räknat från tidpunkten för trafikolyckan.

C.4 Bilförsäkring stor

Försäkringen gäller för personbilar och lätta lastbilar.

I Bilförsäkring stor ingår tilläggen *C.1 Hyrbil*, *C.2 Självriskrabatt* och *C.3 Privat vård och ersättning för medicinsk invaliditet efter trafikolycka*.

Dessutom ingår de tre delar som beskrivs nedan: *Halverad självrisk*, *Utökad nybilsersättning för personbil* och *Utökad försäkring för motor och elektronik*.

Halverad självrisk

Vad du får ersättning för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> halva självrisken vid skador som ersätts av trafikförsäkringen eller av försäkringen för brand, stöld och inbrott, motor och elektronik eller drulle. 	<ul style="list-style-type: none"> extra självrisk som gäller om föraren är under 24 år (ungdomssjälvrisk) extra självrisk som gäller om föraren kört utan gällande körkort, har kört straffbart påverkad eller har orsakat skadan med avsikt (uppsåt) eller genom grov vårdslöshet. <p>För företagsägda fordon ersätter försäkringen inte</p> <ul style="list-style-type: none"> självrisken om fordonet kolliderar med en luftfarkost eller delar till sådan självrisken vid höjledsskador.

Utökad nybilsersättning för personbil

Med Bilförsäkring stor utökas nybilsersättningen för personbil. Villkoren i avsnitt *När du får nybilsersättning för personbil* under *E.4 Hur vi värderar fordonet och utrustningen* gäller med följande två tillägg:

- Nybilsersättningen i Bilförsäkring stor gäller under 2 år från det att bilen registrerades första gången eller tills bilen har körts högst 4 000 mil.
- De beräknade reparationskostnaderna måste överstiga 80 procent av bilens marknadsvärde vid skadetillfället för att du ska få nybilsersättning.

Utökad försäkring för motor och elektronik

Med Bilförsäkring stor utökas försäkringen för motor och elektronik. Villkoren i avsnitt *B.6 Motor och elektronik för personbil och lätt lastbil* gäller med följande tillägg:

- Den utökade försäkringen gäller i 10 år från det att bilen registrerades första gången eller tills bilen har körts 15 000 mil.
- Självrisken för privatägd personbil och lätt lastbil är halverad från 8 000 kronor till 4 000 kronor när bilen har körts 12 001–15 000 mil.

C.5 Egendom i bil

Tilläggsförsäkringen Egendom i bil kan bara tecknas för företagsägda personbilar eller företagsägda lätta lastbilar.

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller för egendom som är förvarad i bilen, i tillhörande släp eller på den plats där företaget utför arbete. Försäkringen gäller bara i Norden.

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för

- egendom som är ägd, lånad, hyrd eller leasad av dig och som är avsedd att användas i företagets verksamhet
- kunders egendom som omhändertagits av dig
- arbetstagarnas egendom.

Vad du får ersättning för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<ul style="list-style-type: none"> • skador på egendom som orsakas av en plötslig och oförutsedd händelse. 	<ul style="list-style-type: none"> • skador på grund av <ul style="list-style-type: none"> – tillgrepp, rån eller försök till sådana brott, som utförts av någon som tillhör ditt hushåll eller av den huvudsakliga brukaren av till exempel en företagsägd förmånsbil – olovligt brukande, försäkringring, olovligt förfogande eller bedrägeri • pengar och värdehandlingar • mobiltelefoner • ljud- och bildutrustning som inte är fast monterad • tillbehör till ljud- och bildutrustningen som kan användas utanför bilen, exempelvis cd- och dvd-skivor.

Följ säkerhetsföreskrifterna

Du ska

- ta hand om egendomen anpassat efter omständigheterna, så att egendomen inte stjäls, går förlorad eller skadas
- låsa bilen och dess förvaringsutrymmen när du lämnar den och förvara nycklarna på ett säkert sätt som inte är i närheten av bilen – det gäller även när du lastar i eller ur bilen
- låsa släpet med lås som är godkänt av SSF Stöldskyddsföreningen om du förvarar egendom i ett släp
- hålla egendomen under uppsikt under arbetstid, när arbetet utförs på platsen där egendomen finns
- förvara egendomen i låst utrymme utanför arbetstid eller om egendomen lämnas utan uppsikt mer varaktigt på den plats där arbetet utförts – till exempel i en bod, lokal eller motsvarande låsbart utrymme.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Vi minskar ersättningen om du inte följer säkerhetsföreskrifterna, och ersättningen kan helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Högsta ersättningsbelopp

- Ett prisbasbelopp för företagets egendom.
- Sammanlagt ett prisbasbelopp för kunders och arbetstagares egendom.

Självrisk

Självrisk är 20 procent av prisbasbeloppet.

Vid stöld av hela fordonet är självrisk 5 procent av prisbasbeloppet om fordonet var utrustat med spårsändare.

C.6 Självriskrabatt för företag

Tilläggsförsäkringen *Självriskrabatt för företag* kan bara tecknas för företagsägda personbilar och företagsägda lätta lastbilar.

I denna tilläggsförsäkring ingår de fyra delar som beskrivs här nedan.

Självriskrabatt vid kollision med djur

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skador som uppkommer genom kollision med djur som plötsligt och oförutsett kommer ut på körbanan.

Vad du får ersättning för

Vid kollision med djur sänks din självrisk med upp till 3 000 kronor.

Vad du måste göra vid kollision med djur

Du måste kontakta polisen vid skador på älg, rådjur, hjort, vildsvin, björn, varg, järv, lo, utter, örn eller mufflonfår. Vid skador på tamdjur måste du kontakta ägaren. Kan du inte få tag på ägaren ska du kontakta polisen. Vid skador i utlandet gäller det landets lagstiftning.

Självriskrabatt vid avsiktlig skadegörelse av tredje man

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för skador på fordonet om skadorna har uppkommit genom avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse av tredje man och som din vagnskadeförsäkring eller vagnskadegaranti ersätter.

Vad du får ersättning för

Vid avsiktlig skadegörelse av tredje man sänks din självrisk med upp till 3 000 kronor.

Vad du måste göra vid skadegörelse

Du måste göra polisanmälan.

Självriskrabatt vid godkända parkeringsskador

Var försäkringen gäller

Försäkringen gäller endast för skador som inträffat i Sverige.

Vad du får ersättning för

Du får ersättning för Trafikförsäkringsföreningens självrisk vid parkeringsskador som godkänts av Trafikförsäkringsföreningen.

I enlighet med Trafikförsäkringsföreningens riktlinjer måste du kunna visa att skadorna har orsakats av ett annat motordrivet fordon som har smitit från platsen.

Självriskrabatt vid bärgning

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller

- vid driftstopp som vi kommer att lämna ersättning för genom bärgningsförsäkringen
- vid bärgning om batteriet för framdrift är urladdat.

Vad du får ersättning för

Du får ersättning för din bärgningssjälvrisk.

D. SÄRSKILDA VILLKOR

D.I Avställning

När avställningsförsäkringen gäller

Försäkringen gäller när fordonet är avställningsförsäkrat och registrerat som avställt i Vägtrafikregistret. Avställningsförsäkringen gäller inte för året runt-försäkrade fordon.

Vad du får ersättning för

Försäkringen ersätter	Försäkringen ersätter inte
<p>Skador som kan ersättas genom försäkringen för</p> <ul style="list-style-type: none"> • brand • glasrutor • stöld och inbrott • rättsskydd. <p>För personbil, lätt lastbil, husbil och motorcykel ersätts även skador som kan ersättas genom försäkringen för</p> <ul style="list-style-type: none"> • motor och elektronik • drulle. <p>Om fordonet var helförsäkrat vid avställningen ersätts även skador på grund av</p> <ul style="list-style-type: none"> • avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse av tredje man • annan olyckshändelse utanför fordonet. <p>Valfria tilläggförsäkringar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Självriskrabatt och Självriskrabatt företag – gäller dock bara vid avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse och godkända parkeringssskador • Halverad självrisk i Bilförsäkring stor. 	<p>Skador på grund av trafikolycka.</p> <p>Skador som uppkommer när fordonet framförs i trafik.</p>

Var avställningsförsäkringen gäller

Avställningsförsäkringen gäller bara i Sverige.

Vad avställningsförsäkringen omfattar

Försäkringens omfattning (vad som ingår i just din försäkring) framgår av ditt försäkringsbrev.

D.2 Veteranfordon

Vad veteranfordonsförsäkringen gäller för

Försäkringen gäller för personbilar, lätta lastbilar och motorcyklar om följande krav är uppfyllda:

- Fordonet är 30 år eller äldre.
- Personbilen eller den lätta lastbilen körs högst 500 mil per år.

Högsta ersättningsbelopp för veteranfordonsförsäkringen

Ersättningsbeloppet är högst 100 000 kronor vid brand, skador på glasrutor, stöld och inbrott samt vagnskada. Du kan ha ett högre ersättningsbelopp. Det framgår i så fall av ditt försäkringsbrev.

D.3 Ombyggd eller amatörbyggd motorcykel

Vad försäkringen gäller för

Försäkringen gäller för motorcyklar som är ombyggda eller amatörbyggda.

Ersättningsregler för ombyggd eller amatörbyggd motorcykel

Ersättningsbeloppet är högst 100 000 kronor vid brand, skador på glasrutor, stöld och vagnskada.

Du får ersättning för delar som har blivit skadade eller stulna. Vi ersätter inte kostnader för arbete hos en verkstad eller för det arbete som du utför på motorcykeln efter en skadehändelse.

D.4 Oregistrerad motorcykel

Vad försäkringen för oregistrerad motorcykel gäller för

Försäkringen gäller för oregistrerade dragracing-, motocross-, roadracing-, speedway- och trialmotorcyklar som används inom ett inhägnat område.

Vad försäkringen för oregistrerad motorcykel ersätter

Du får ersättning för

- stöld av utrustning som är fast monterad på motorcykeln
- stöld av omonterade fordonsdelar, utrustning och verktyg upp till ett värde av 5 000 kronor
- skador som uppstår på en motorcykel under transport på ett annat motordrivet fordon eller tillkopplat släp, om skadorna är en direkt följd av en trafikolycka.

Följ säkerhetsföreskrifterna

Du ska

- spänna fast motorcykeln på ett ändamålsenligt sätt vid transport på annat fordon
- förvara motorcykeln nattetid i ett låst utrymme som bara du eller din familj har tillgång till (gäller inte under resa utanför hemorten)
- förvara avmonterade fordonsdelar, utrustning och verktyg i ett låst utrymme som bara du eller din familj har tillgång till.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna, normalt med 25 procent. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Högsta ersättningsbelopp för oregistrerad motorcykel

Ersättningsbeloppet är högst 75 000 kronor vid brand, skador på glasrutor, stöld och vagnskada. Vid stöld av omonterade fordonsdelar, utrustning och verktyg ersätts de med högst 5 000 kronor.

D.5 Särskilda stöldskyddskrav

Av ditt försäkringsbrev framgår det om din försäkring gäller med krav på särskilt stöldskydd, såsom spårsändarutrustning, elektroniskt stöldskydd, förvaringskrav och larm.

Särskilt stöldskydd – spårsändarutrustning

Följ säkerhetsföreskrifterna

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara utrustat med en fungerande spårsändare som är godkänd av oss eller uppfyller SSF Stöldskyddsföreningens norm SSF 1073.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Särskilt stöldskydd – elektroniskt stöldskydd

Följ säkerhetsföreskrifterna

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara utrustat med ett elektroniskt stöldskydd, en så kallad startspärr.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Särskilt stöldskydd – förvaringskrav

Följ säkerhetsföreskrifterna

När du lämnar fordonet nattetid ska du förvara det i ett låst utrymme som bara du eller din familj har tillgång till. Det kravet gäller inte under resa utanför hemorten.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Särskilt stöldskydd – larm

Följ säkerhetsföreskrifterna

Fordonet ska utöver det ordinarie stöldskyddet vara utrustat med ett larm som är godkänt av oss. Du ska aktivera larmet när du lämnar fordonet.

Ersättningen minskas om du inte följer säkerhetsföreskrifterna

Ersättningen minskas, normalt med 25 procent, om du inte följer säkerhetsföreskrifterna. För näringsidkare kan ersättningen minskas eller helt utebli. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

E. SÅ ERSÄTTER OCH VÄRDERAR VI

E.1 Vad vi ersätter

Du får ersättning för direkta ekonomiska förluster. Detta medför att egendomens ålder och slitage påverkar ersättningen.

E.2 Vad vi inte ersätter

Vi ersätter inte

- slitage och normal förbrukning
- kostnader för förbättring eller förändring av fordonet i samband med reparation
- merkostnader till följd av att du inte följt våra anvisningar om inköpsställe
- kostnader för lackering som inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet
- eventuell värdeminskning efter reparation av skador
- merkostnader på grund av
 - reparation på övertid
 - frakt av reservdelar på annat sätt än med sedvanligt transportmedel, om vi inte har godkänt det i förväg
- normalt slitage när fordonet använts vid stöld eller tillgrepp
- förlust eller olägenhet på grund av att fordonet inte har kunnat användas
- mervärdesskatt, när du är redovisningsskyldig för mervärdesskatt, för den del som du kan göra avdrag för
- kostnader för telefonsamtal och porto i skadeärendet.

Som direkt ekonomisk förlust betraktas inte

- affektionsvärde som gått förlorat
- förlorad arbetsinkomst i samband med skador på egendom
- besvär och olägenheter som kan uppstå, till exempel att du måste resa med kollektivtrafik istället för med det egna fordonet
- värdet av arbete som du har utfört på ditt fordon, till exempel egenhändigt utförda reparationer
- värdet av annat arbete som du har utfört efter skadan.

E.3 Hur vi ersätter

Vi avgör på vilket sätt du ska få ersättning:

- reparation
- kontant ersättning
- återanskaffning, det vill säga inköp av likadan eller likvärdig egendom.

Vid reparation eller återanskaffning avgör vi också var du ska reparera respektive köpa fordonet. Vi avgör även vilken reparationsmetod som ska tillämpas. Reparationen ska vara fackmannamässigt utförd och till skälig kostnad. Vid bilhyra och bärgning avgör vi vilken leverantör du ska anlita.

Vi ska godkänna reparationer men du är beställare

Du ska alltid kontakta oss innan reparation, bärgning, återanskaffning och bilhyra. Om du inte gör det, betalar vi bara vad det skulle ha kostat om du hade anlitat vår avtalade leverantör.

Vid reparation har vi rätt att företräda dig som ombud hos den som utför reparationen, och till exempel bestämma vad reparationen ska omfatta och godkänna verkstadens kostnadsförslag.

Men det är du som är beställare hos verkstaden. Det behövs för att konsumenttjänstlagens (1985:716) bestämmelser om bland annat reklamation ska gälla för dig. Det är alltså upp till dig att godkänna eller reklamera utfört arbete.

Vi äger den egendom som vi har ersatt

Vi övertar äganderätten till ersatt egendom.

Ersättning vid bärgning, hämtning och sanering

Om vi kommer att betala ersättning för en skadehändelse, betalar vi också nödvändig bärgning till närmaste verkstad som kan reparera.

Vid skadehändelser utomlands betalar vi även transport till närmaste verkstad i Sverige som kan reparera, om vi anser att sådan transport är nödvändig.

Efter stöld eller tillgrepp betalar vi dina skäliga kostnader för att hämta fordonet. Om det finns särskilda skäl kan vi hämta fordonet. Vi avgör om vi ska betala transport till fordonets hemort eller till annan ort.

Vi betalar också ersättning för sanering av omgivningen vid händelser med företagsägda personbilar och lätta lastbilar som vi ersätter genom din försäkring efter

- avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse
- brand
- vagnskada.

Ersättningen är upp till 50 procent av ett prisbasbelopp.

Vi ersätter inte saneringskostnader om någon annan enligt lag eller avtal är skyldig att ersätta de kostnaderna.

Ersättning vid stöld, förlust eller skada på fordonsnyckel

Vid stöld, förlust eller skada på tändningsnyckel lämnar vi ersättning för en ny nyckel, kodning av nyckeln och avkodning av den förlorade nyckeln.

Vi betalar inte merkostnader som uppstår till följd av att en extra huvudnyckel inte har återanskaffats eller saknas. Vi betalar inte heller ersättning för komponenter som blir nödvändiga att byta när en ny nyckel kodas.

Ersättning vid lackering, lackbehandling och foliering

Vi ersätter inte kostnader för lackering som inte motsvarar den som fordonet har i det seriemässiga utförandet.

Vi betalar kostnader för din egen varumärkes- eller mönsterskyddade firmasymbol och för din egen reklamtext i anslutning till symbolen. Ersättningen är högst 2 prisbasbelopp.

Vi ersätter kostnaderna för att återställa skadad foliering eller lackbehandling. Försäkringen gäller endast för foliering eller lackbehandling av de skadade delarna. Kostnaderna för lackbehandling ersätter vi bara under förutsättning att lackbehandlingen omfattas av en gällande garanti.

E.4 Hur vi värderar fordonet och utrustningen

Ersättningen grundas på fordonets eller utrustningens värde i allmänna handeln omedelbart före skadehändelsen, det vill säga marknadsvärdet.

Vid reparation ska skadade delar om möjligt bytas mot likvärdiga begagnade delar. Samma regel gäller för skadad utrustning.

När du får nybilsersättning för personbil

Med nybilsersättning menas att den skadade bilen ersätts med en ny bil av samma eller likvärdigt fabrikat och modell. Fast monterad utrustning som skadats samtidigt ersätter vi med ny om den ingick i bilens nypris.

Nybilsersättning lämnas under förutsättning att följande gäller:

- Bilen är såld ny av svensk generalagent och är i seriemässigt utförande.
- Du har ägt bilen oavbrutet sedan den registrerades första gången.
- Skadan har skett inom ett år från det att bilen registrerades första gången.

- Bilen har körts högst 2 000 mil.
- Reparationskostnaden beräknas överstiga 50 procent av bilens marknadsvärde vid skadetillfället.
- Skadan ersätts genom din försäkring.

Om motsvarande bil inte längre finns på nybilsmarknaden, ersätter vi med senast kända cirkapris inklusive moms. Om det finns särskilda skäl, har vi rätt att ersätta dig med ett belopp som motsvarar vad vi skulle ha fått betala för att skaffa motsvarande ny bil.

Nybilsersättningen gäller även när skadehändelsen omfattas av vagnskadegaranti som handläggs av Trygg-Hansa, om nybilsersättning inte ingår i generalagentens vagnskadegaranti. Nybilsersättningen ersätter då mellanskillnaden mellan marknadsvärdet och nypriset.

Operationellt leasade fordon

Vi lämnar ersättning med högst det bokförda restvärdet. Ersättningen lämnas till ägaren av fordonet, det vill säga leasinggivaren.

Privatleasade fordon är vanligtvis operationellt leasade.

Avskrivningsregler för viss utrustning till fordonet

Vi värderar egendom till vad det kostar att köpa ny likvärdig egendom i sådant skick den hade omedelbart före skadetillfället, det vill säga marknadsvärdet. Om vi inte kan fastställa marknadsvärdet, exempelvis på grund av att egendomen saknas, tillämpar vi avdrag för ålder enligt schablonavdragen i tabellen nedan.

Schablonavdrag för utrustning

Om vi inte kan fastställa marknadsvärdet gör vi schablonmässiga, procentuella åldersavdrag från nyanskaffningspriset enligt tabellen nedan. Tabellen visar avskrivningen i procent.

Föremål	Ålder								
	-1 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år	7 år	8 år–
Batteri (lågvolt)	0	25	40	60	80	100	100	100	100
Bilbarnstol och babyskydd	0	0	0	20	30	40	50	70	80
Bandmatta snöskoter	0	15	30	50	60	80	80	80	80
Extraljus eller ljusramp	0	10	20	30	40	50	60	70	80
Foliering	0	20	40	60	80	100	100	100	100
Förtält och markis *	0	10	20	30	40	50	75	75	80
Kapell och cabriolet	0	0	0	15	30	50	60	70	80
Ljud- och bildutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
Lättmetalfälgar	0	0	10	20	30	50	50	50	50
Navigationsutrustning	0	10	20	30	40	50	75	75	80
Personlig skyddsutrustning	0	0	0	30	40	50	60	70	80
Portabel laddningsutrustning**	0	25	40	60	80	100	100	100	100
Takbox	0	0	0	10	30	50	50	70	70
Vitvaror *	0	10	20	30	40	50	75	75	80
Värmepanna *	0	0	10	20	30	40	50	60	80

* till husbil och husvagn

** tillbehör som kan behövas för att ladda bilen under resa och normalt transporteras inuti fordonet, exempelvis laddkabel, adaptrar och portabel laddare.

E.5 Ersättning för däck

Om däckens mönsterdjup är kända

Följande avskrivningsregler gäller personbil, lätt lastbil, husbil, husvagn och lätt släp.

Sommardäck

Vi skriver av däckens värde med 15 procent per millimeter räknat från däckets ursprungliga mönsterdjup. Om ett skadat däck har mindre än 2 millimeters mönsterdjup får du ingen ersättning för det skadade däcket.

Vinterdäck inklusive året runt-däck

Vi skriver av däckens värde med 15 procent per millimeter räknat från däckets ursprungliga mönsterdjup. Om ett skadat däck har mindre än 3 millimeters mönsterdjup får du ingen ersättning för det skadade däcket.

Om däckens mönsterdjup inte är kända

Följande tabeller gäller personbil, lätt lastbil, husbil, husvagn och lätt släp.

Sommardäck

Körda mil	Avskrivning av däckens värde
–500	10 procent
501–1000	20 procent
1001–1500	30 procent
1501–2000	40 procent
2001–2500	50 procent
2501–3000	60 procent
3001–*	100 procent

* eller mer än 5 år gamla

Vinterdäck inklusive året-runtäck

Avskrivning	Antal använda säsonger				
	1	2	3	4	5
Avskrivning av däckens värde i procent	20	40	60	80	100

F. PREMIEN FÖR DIN FÖRSÄKRING

Premien är priset för försäkringen och den framgår av försäkringsbrevet.

F.1 Hur din premie bestäms

Det är en rad omständigheter som påverkar sannolikheten för att du och ditt fordon ska råka ut för skador, till exempel vilket fordon du kör, hur gammal du är och var du bor. Dessa omständigheter bestämmer priset på din försäkring, och de viktigaste framgår av ditt försäkringsbrev.

Om du har lämnat oriktiga eller ofullständiga uppgifter när försäkringen tecknades gäller vad som sägs i reglerna om nedsättning av ersättning i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Hur mycket du kör

Om du tror att du kommer att köra längre än du uppgivit, ska du genast anmäla det till oss. Annars riskerar du minskad ersättning vid eventuella skadehändelser. Reglerna om nedsättning av ersättning finns i avsnitt *G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning*.

Om du har anmält för lång körsträcka, betalar vi tillbaka den del av premien som du har betalt för mycket. Du ska begära återbetalning inom 6 månader efter försäkringsperiodens slut.

Vi har rätt att begära uppgifter om:

- antal körda mil
- vägmätarställning
- beräknad körsträcka.

Om du inte lämnar in de uppgifter som vi har begärt, har vi rätt att höja din körsträcka.

Företag som har flerfordonsavtal

Premien för flerfordonsavtal beräknar vi preliminärt vid försäkringsperiodens början. Vid försäkringsperiodens slut gör vi en avstämning av förändringar i fordonsbeståndet under försäkringsperioden. Därefter debiterar vi dig en slutlig premie, som kan bli högre eller lägre än den preliminära premien.

F.2 Trafikbonus för företagsägt fordon

Av försäkringsbrevet framgår om försäkringen gäller med bonus.

Det finns nio olika bonusklasser: För att hamna i bonusklass 9 krävs 15 skadefria år i följd. För att hamna i bonusklass 8 krävs 10 skadefria år i följd. Om du tecknar en ny försäkring utan tidigare bonusrätt placerar vi dig i bonusklass 7.

Trafikbonusen sänks efter skadehändelser

Vid varje skadehändelse som leder till utbetalning från fordonets trafikförsäkring sänker vi den bonus som gällde vid skadetillfället med tre klasser från och med nästa försäkringsperiod. Om du vid en skadehändelse har 15 eller fler skadefria år i trafikförsäkringen, sänker vi bonusen med endast två klasser (från bonusklass 9 till bonusklass 7).

Undantag – när trafikbonusen inte sänks

I följande fall sänker vi inte trafikbonusen:

- vid utbetalning enbart för skadad ren eller hund
- om skadehändelsen inträffade när fordonet var stulet eller tillgripet
- om skadehändelsen inträffade när en polis eller annan behörig person besiktade fordonet
- om du kan bevisa att någon annan än du själv eller föraren av ditt fordon ensam är vållande.

G. FÖRSÄKRINGSREGLER

G.1 Försäkringsgivare och tillsynsmyndighet

Försäkringsgivare för denna försäkring är Tryg Forsikring A/S genom Trygg-Hansa Försäkring filial. Danska Finanstilsynet är tillsynsmyndighet.

G.2 Tillämplig lag

För försäkringen gäller svensk lag. De viktigaste bestämmelserna finns i försäkringsavtalslagen (2005:104) och trafikskadelagen (1975:1410). Tvist med anledning av försäkringen ska handläggas vid svensk domstol och med tillämpning av svensk lag.

G.3 När försäkringen gäller

Försäkringen gäller under den period som anges i försäkringsbrevet. Försäkringen gäller till och med försäkringsperiodens sista dag.

G.4 När försäkringen börjar gälla och ansvarstid

Försäkringen börjar gälla när vi har tagit emot din ansökan om försäkring.

Om det inte går att utreda när vårt avtal om försäkring har träffats, anser vi att försäkringen gäller från klockan 00.00 dagen efter den dag då vi tog emot din ansökan om försäkring.

I följande fall inträder vårt ansvar klockan 00.00 dagen efter den dag då vi har fått betalningen för försäkringen:

- om försäkringen ska tecknas genom att du betalar försäkringen
- om försäkringen bara är giltig om premien betalas innan försäkringsperioden börjar.

Vi anser att du har betalat när du har lämnat ett betalningsuppdrag om försäkringen till en bank eller någon annan liknande betalningsförmedlare.

Vi ansvarar bara för skadehändelser som inträffar under försäkringstiden. Om skador har uppkommit successivt ansvarar vi bara för de skador som uppkommit under försäkringstiden hos oss.

G.5 Förnya och säga upp försäkringen

Försäkringen förnyas automatiskt när försäkringsperioden går ut, om inte annat framgår av avtalet eller omständigheterna.

I följande fall förnyas försäkringen inte när försäkringsperioden går ut:

- om du har sagt upp försäkringen så att den ska upphöra när försäkringsperioden går ut
- om du har tecknat en motsvarande försäkring hos ett annat bolag.

Meddela oss så snart du inte behöver försäkringen längre. Om du inte har meddelat oss att ditt försäkringsbehov har upphört, behåller vi din betalning för den tid som försäkringen gällde efter förnyelsetidpunkten.

Din rätt att säga upp försäkringen

Om du vill säga upp försäkringen till försäkringsperiodens utgång, får du göra uppsägningen när som helst dessförinnan.

Du får säga upp försäkringen att upphöra före försäkringsperiodens utgång i följande fall:

- om vi väsentligen åsidosätter våra skyldigheter enligt gällande lag eller enligt försäkringsavtalet
- om försäkringsbehovet faller bort eller om det inträffar någon annan liknande omständighet
- om vi har ändrat försäkringsvillkoren under försäkringsperioden
- om försäkringen har förnyats enligt avsnittet *G.5 Förnya och säga upp försäkringen* och du ännu inte har betalat premie för den nya försäkringsperioden
- om det föreligger en ny omständighet av väsentlig betydelse för försäkringsförhållandet
- i samband med skada.

Uppsägningen får verkan dagen efter den dag då vi tog emot uppsägningen. Försäkringen kan också sägas upp med verkan från och med en viss dag i framtiden.

Om du, efter förnyelse enligt avsnittet *G.5 Förnya och säga upp försäkringen*, tecknar en motsvarande försäkring hos ett annat bolag utan att betala premien för den förnyade försäkringen, anses denna uppsagd med omedelbar verkan.

Vår rätt att säga upp försäkringen

Vi får säga upp försäkringen till försäkringsperiodens slut. Uppsägningen ska göras skriftligt och sändas till dig senast en månad innan försäkringsperioden går ut. För att vår uppsägning ska vara giltig ska den innehålla en förfrågan om du vill ha försäkringen förnyad. Om du begär att försäkringen ska förnyas, gäller uppsägningen bara om det finns särskilda skäl att vägra dig försäkring. Sådana skäl kan vara risk för framtida försäkringsfall, befarade skadors omfattning, den avsedda försäkringens art eller någon annan omständighet.

Innan försäkringsperioden går ut får vi bara säga upp försäkringen om du eller de som försäkringen gäller för grovt har åsidosatt sina förpliktelser mot oss eller om det annars finns synnerliga skäl.

Vi ska säga upp försäkringen skriftligen och med 14 dagars uppsägningstid, räknat från det

att vi skickade uppsägningen. Uppsägningen ska ske utan oskäligt dröjsmål från det att vi fick kännedom om det förhållande som den grundas på.

Vid tvist om din rätt att behålla en försäkring

Om vi har vägrat dig att förnya din försäkring och du vill få vårt beslut prövat, ska du väcka talan inom 6 månader från det att vi har skickat ett meddelande om vårt beslut. Beslutet ska innehålla uppgifter om skälen för att du inte får förnya försäkringen och upplysningar om vad du ska göra för att få vårt beslut prövat. Om du inte väcker talan inom 6 månader förlorar du rätten att väcka talan.

Om försäkringsvillkoren ändras

Om vi vill ändra försäkringen i samband med en förnyelse ska vi skriftligen meddela dig om ändringen senast en månad innan den förnyade försäkringen ska vara betald. Den förnyade försäkringen gäller då för den tid och på de villkor som vi har angivit.

Vi kan ändra försäkringsvillkoren under försäkringsperioden om det finns synnerliga skäl. För en sådan ändring gäller det som sägs om uppsägning i avsnittet *Vår rätt att säga upp försäkringen*.

G.6 Betalning av försäkringspremien

När försäkringspremien ska vara betald

Premien för en ny försäkring (första premie) ska vara betald inom 14 dagar efter den dag då vi skickade faktura eller motsvarande betalningskrav till dig. Detta gäller inte om försäkringen ska tecknas genom att du betalar premien eller om försäkringen annars är giltig bara under förutsättning att premien betalas innan försäkringsperioden börjar.

Om försäkringen förnyas ska försäkringspremien vara betald senast en månad från den dag då vi skickade faktura eller motsvarande betalningskrav till dig.

Om försäkringsperioden är högst en månad, ska premien vara betald på försäkringsperiodens första dag.

Om premien inte betalas i rätt tid

– uppsägning på grund av dröjsmål med premien

Om premien inte betalas i rätt tid, får vi säga upp försäkringen, om inte dröjsmålet är av ringa betydelse. Uppsägningen ska vara skriftlig och skickas till dig.

Uppsägningen får verkan 14 dagar efter den dag då vi skickade den, om inte premien

betalas inom denna frist. Uppsägningen ska innehålla uppgift om 14-dagarsfristen. Om den uppgiften saknas, får uppsägningen ingen verkan.

Om du inte har kunnat betala premien i rätt tid, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter det att hindret fallit bort och senast 3 månader efter 14-dagarsfristens utgång. De hinder för att betala som vi godkänner är svår sjukdom, frihetsberövande, utebliven pension eller utebliven lön från din huvudsakliga anställning eller liknande.

Om uppsägningen försenas

Om du kan visa att uppsägningen har försenats eller inte kommit fram på grund av omständigheter som du inte har kunnat råda över, får uppsägningen verkan tidigast en vecka efter den dag då uppsägningen kom fram. Uppsägningen får dock verkan senast 3 månader efter den dag då vi skickade den.

Premiebetalning efter att försäkringen har upphört

Om du betalar premien efter det att försäkringen upphört enligt avsnittet *Om premien inte betalas i rätt tid – uppsägning på grund av dröjsmål med premien*, anser vi det som att du begär att få en ny försäkring med samma villkor som den gamla från och med dagen efter att du betalade försäkringspremien.

Om vi inte beviljar dig en försäkring enligt din begäran, ska vi informera dig om det skriftligen inom 14 dagar från den dag då du betalade försäkringspremien. Om vi inte informerar dig har du tecknat en ny försäkring i enlighet med din begäran.

Tilläggspremie för utökad eller ändrad försäkring

Om försäkringen utökas eller ändras under försäkringsperioden får vi höja premien. Du ska betala tilläggspremien inom 14 dagar från den dag då vi skickade faktura eller motsvarande betalningskrav på tilläggspremien till dig.

Om du inte betalar tilläggspremien i rätt tid, får vi räkna om försäkringsperioden för den ändrade försäkringen med hänsyn till den premie som du har betalat. En sådan ändring får verkan tidigast 14 dagar efter det att vi har informerat dig om det.

När premien är betald – betalning genom betalningsförmedlare

Vi anser att du har betalat försäkringspremien när du har lämnat ett betalningsuppdrag om premien till en bank eller någon annan betalningsförmedlare.

Återbetalning av premie om försäkringen upphör i förtid

Om din försäkring upphör innan försäkringsperiodens slut och premien redan är betald, betalar vi tillbaka den del av premien som avser den resterande försäkringsperioden.

Ett undantag görs om försäkringsavtalet är ogiltigt för att du inte har uppfyllt din upplysningsplikt (se 4 kap. 2 § första stycket försäkringsavtalslagen, 2005:104). I den situationen behöver Trygg-Hansa inte betala tillbaka premien.

Administrativa avgifter

Vi tar ut en fakturaavgift om du betalar med faktura och väljer att få fakturan på något annat sätt än till Mina sidor på trygghansa.se. Vi tar även ut en avgift för att skicka en påminnelse om du inte betalar premien i rätt tid.

Vi kan överlåta fordran till Trafikförsäkringsföreningen

Vi har rätt att överlåta vår fordran på dig till Trafikförsäkringsföreningen om du inte betalar premien för din trafik-, halv- eller helförsäkring.

G.7 Om något händer – anmälan och handläggning av skadeärenden

Anmälan och ersättningskrav

Anmäl skador till oss utan dröjsmål. Om du begär försäkringsersättning ska du dessutom

- göra polisanmälan vid stöld och inbrott, avsiktlig (uppsåtlig) skadegörelse eller rån
- anmäla skadan till transportföretaget vid skador som inträffat under transport
- lämna in ett specificerat krav på ersättning
- i skäligen omfattning styrka innehav och värde av stulna egendom
- om annan försäkring gäller för samma skada, upplysa oss om detta
- på begäran från oss lämna upplysningar och tillhandahålla verifikationer, bevis, läkarintyg och andra handlingar som vi behöver för att hantera skadeärendet
- på begäran från oss medverka i polisens utredning av ärendet
- på begäran sammanträffa med vår personal eller uppdragstagare som vi anlitat.

Medverka till besiktning

Om du begär ersättning ska du medverka till besiktning som vi vill utföra på exempelvis skadeplatsen, annan plats eller av fordonet.

Vi ska godkänna reparationer

Reparationer får bara ske efter vårt godkännande. Följ våra anvisningar om valet av reparatör, reparationsmetod och material. Du ska behålla skadade föremål tills ditt skadeärende är avslutat.

Påföljd

Ersättningen kan minskas eller helt utebli om du inte följer villkoren i avsnitten *Anmälan och ersättningskrav* och *Medverka till besiktning*. Se vidare i avsnitten *Om du inte anmäler eller medverkar vid ett försäkringsfall* och *Om du lämnar oriktiga uppgifter vid ett försäkringsfall*.

Tiden för utbetalning av försäkringsersättning

Vi ska betala ersättning senast 30 dagar efter det att du har gjort vad som angetts i avsnitten *Anmälan och ersättningskrav*, *Medverka till besiktning* och *Vi ska godkänna reparationer*. När det gäller egendom som repareras eller återanskaffas ska vi betala försäkringsersättning senast en månad efter det att du har visat att egendomen har reparerats eller återanskaffats.

Vi ska betala ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) om vi inte betalar i tid. Under polisutredning eller värdering enligt avsnittet *Vid tvist om värdet på försäkrad egendom* betalar vi endast den ränta som motsvarar Riksbankens referensränta.

Om du begär ersättning och uppenbarligen har rätt till åtminstone ett visst belopp, betalar vi ut det beloppet. Vi räknar av det beloppet när vi betalar ut den slutliga ersättningen.

Vi betalar ut trafikskadeersättning enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Om du är dubbelförsäkrad

Om du har försäkrat samma intresse mot samma risk hos flera försäkringsbolag får du inte dubbel ersättning. Det innebär att du vid en skada bara får så mycket ersättning att det sammanlagt motsvarar skadekostnaden. Du kan vända dig till vilket som helst av försäkringsbolagen.

Om du är underförsäkrad

Försäkringsbeloppet ska motsvara värdet av din försäkrade egendom eller annat försäkrat intresse. Om försäkringsbeloppet är lägre än marknadsvärdet är du underförsäkrad. Då kan vi minska ersättningen från försäkringen i förhållande till hur mycket du är underförsäkrad.

G.8 Preskription

Det finns preskriptionsregler som påverkar hur länge det är möjligt att göra anspråk på ersättning från försäkringen. Det handlar om hur lång tid efter en skadehändelse det går att ansöka om ersättning. Därför är det viktigt att göra anmälan till oss så snart som möjligt.

Preskriptionsbestämmelser

Den som vill ha försäkringsersättning eller annat försäkringsskydd måste väcka talan inom 10 år från tidpunkten när det förhållande som enligt försäkringsavtalet berättigar till sådant skydd inträdde.

Om den som vill ha försäkringsskydd har framställt anspråket till försäkringsbolaget inom den tid som anges i första stycket, är fristen att väcka talan alltid minst 6 månader från det att bolaget har förklarat att det har tagit slutlig ställning till anspråket.

Vid återkrav mellan försäkringsbolag är fristen att väcka talan alltid minst ett år från den betalning som grundar återkravet.

Alternativ tvistlösnings inverkan på talefrister och preskriptionstider

Om en talefrist eller preskriptionstid löper vid den tidpunkt då ett förfarande vid en nämnd för alternativ tvistlösning inleddes, löper fristen tidigast ut en månad efter avslutat förfarande i nämnden.

Preskription av trafikskadeersättning

Du förlorar din rätt till trafikskadeersättning om du inte väcker talan mot oss inom 10 år från skadehändelsen.

Om du begär omprövning enligt 5 kap. 5§ skadeståndslagen (1972:207), måste du dock väcka talan inom 3 år från tidpunkten när det förhållande inträdde som ligger till grund för omprövningsyrkandet.

Om du vill ha ersättning och har anmält skadehändelsen till oss inom 10 år, har du alltid 6 månader på dig att väcka talan mot oss, efter att vi har lämnat slutligt besked i ersättningsfrågan.

I övrigt gäller vad som framgår av försäkringsvillkoren och försäkringsavtalslagen (2005:104) och trafikskadelagen (1975:1410).

Särskilda preskriptionsregler för näringsidkare (preklusion)

När det gäller ersättning eller annat skydd från försäkringen, måste ni som företag göra er ansökan till oss inom ett år från tidpunkten när det förhållande inträdde som enligt försäkringsavtalet berättigar till försäkringsskyddet. Om ni inte ansöker inom den tiden, så förlorar ni rätten till ersättning eller annat försäkringsskydd. Ni förlorar också rätten att väcka talan i domstol.

G.9 Begränsningar av vårt ansvar och din rätt till ersättning

I dessa försäkringsvillkor avses med "säkerhetsföreskrifter" sådana säkerhetsföreskrifter som finns beskrivna i försäkringsavtalslagen (2005:104).

För nedsättning av trafikskadeersättning gäller reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Om du inte uppfyller din upplysningsplikt – privatperson

När du ansöker om försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska beviljas, helt eller delvis. Detsamma gäller om du vill utöka eller förnya försäkringen. Du ska alltid ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor. Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om du med avsikt lämnar oriktiga uppgifter när du ansöker om försäkring, är försäkringen inte giltig, enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område. Vi är då fria från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter.

Om du, avsiktligt (uppsåtligen) eller av oaktsamhet, inte har uppfyllt din upplysningsplikt, kan vi sätta ner ersättningen. När vi sätter ner ersättningen bedömer vi vad som är skäligt. Vi tar till exempel hänsyn till hur vi skulle ha bedömt risken om vi hade känt till de faktiska förhållandena, ditt uppsåt, din oaktsamhet och övriga omständigheter. Se vidare avsnittet *Nedsättning av försäkringsersättningen*.

Om du inte uppfyller din upplysningsplikt – näringsidkare

När du ansöker om försäkring är du skyldig att på vår begäran lämna upplysningar som kan ha betydelse för om försäkringen ska beviljas, helt eller delvis. Detsamma gäller om du vill utöka eller förnya försäkringen. Du ska alltid ge riktiga och fullständiga svar på våra frågor. Om du inser att vi tidigare har fått oriktiga eller ofullständiga uppgifter om förhållanden av uppenbar betydelse för riskbedömningen, är du skyldig att utan oskäligt dröjsmål rätta uppgifterna.

Om du med avsikt lämnar oriktiga uppgifter när du ansöker om försäkring, är försäkringen inte giltig, enligt vad som sägs i lagen (1915:218) om avtal och rättshandlingar på förmögenhetsrättens område. Vi är då fria från ansvar för försäkringsfall som inträffar därefter. Vårt ansvar kan inte falla bort eller begränsas, om vi insåg eller borde ha insett att dina lämnade uppgifter var oriktiga eller ofullständiga. Detsamma gäller om de oriktiga eller ofullständiga upplysningarna saknade eller senare har upphört att ha betydelse för försäkringens innehåll.

Vi är fria från ansvar för inträffade försäkringsfall om du avsiktligt (uppsåtligen) eller av oaktsamhet har eftersatt din upplysningsplikt och vi kan visa att vi inte skulle ha beviljat dig försäkring om du hade lämnat riktiga upplysningar. Om vi kan visa att försäkringspremien skulle ha varit högre eller att andra villkor än som avtalats skulle ha gällt, är vårt ansvar begränsat till vad som motsvarar den premie och de villkor i övrigt som har avtalats.

Det som står i stycket ovan gäller inte om det inte spelar någon roll att du har eftersatt din upplysningsplikt för att skadehändelsen inträffade eller hur omfattande skadehändelsen blev.

Om du inte informerar om ökad risk

Du är skyldig att så snart som möjligt anmäla till oss om några förhållanden ändras som är av väsentlig betydelse för vår bedömning av risken.

Om du inte anmäler en sådan riskökning kan vi sätta ner ersättningen från försäkringen på samma sätt som vid brott mot upplysningsplikten.

Trafikskadeersättningen får inte sättas ner även om du lämnade oriktiga eller ofullständiga uppgifter när du tecknade försäkringen och därför har betalat för låg premie. Vi har dock rätt att begära att du betalar rätt premie.

Om du framkallar ett försäkringsfall

Om du avsiktligt (uppsåtligen) har framkallat ett försäkringsfall, får du ingen ersättning från försäkringen. Detsamma gäller om du avsiktligt (uppsåtligen) har förvärrat följderna av ett försäkringsfall.

Om du genom grov vårdslöshet har framkallat ett försäkringsfall eller förvärrat dess följderna, kan vi sätta ner ersättningen efter vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. Detsamma gäller om det kan antas att du har agerat på ett sätt som du förstod skulle innebära en betydande risk för att skadehändelsen skulle inträffa.

Om du har framkallat en skadehändelse genom vårdslöshet som inte är grov i samband med brott mot säkerhetsföreskrifterna i försäkringsvillkoren, har vi rätt att sätta ner försäkringsersättningen med ett skäligt belopp.

Se vidare avsnittet *Nedsättning av försäkringsersättningen*.

Om du inte har följt säkerhetsföreskrifterna – privatperson

Om du inte har följt säkerhetsföreskrifterna i dessa försäkringsvillkor eller en författning som de här villkoren hänvisar till, kan vi sätta ner din försäkringsersättning med ett skäligt belopp. Vi tar då hänsyn till sambandet mellan säkerhetsföreskrifterna och den inträffade skadan.

Se vidare avsnittet *Nedsättning av försäkringsersättningen*.

Om du inte har följt säkerhetsföreskrifterna – näringsidkare

Om du inte har följt säkerhetsföreskrifterna betalar vi bara ersättning om det får antas att skadan skulle ha inträffat även om du hade följt föreskrifterna.

Säkerhetsföreskrifterna ska följas av alla som med ditt samtycke har tillsyn över fordonet, utrustning eller annan försäkrad egendom.

Om räddningsplikten inte uppfylls

När en skadehändelse inträffar eller kan befaras vara på väg att inträffa, ska du uppfylla din räddningsplikt. Det betyder att du ska göra vad du kan för att hindra eller minska följderna av skadehändelsen.

Om du avsiktligt (uppsåtligen) har åsidosatt räddningsplikten, kan vi sätta ner din ersättning. Vi bedömer då vad som är skäligt med hänsyn till förhållandena och omständigheterna i övrigt. Detsamma gäller om du har åsidosatt räddningsplikten trots att du förstod att det innebar en betydande risk för att skadan skulle inträffa eller om du har varit grovt vårdslös.

Se vidare avsnittet *Nedsättning av försäkringsersättningen*.

Vi ersätter skäliga och nödvändiga kostnader som du har till följd av att du fullgör din räddningsplikt enligt första stycket. Skäliga och nödvändiga räddningskostnader ersätts även om det högsta försäkringsbeloppet enligt försäkringsavtalet överskrids. Anvisningar som vi lämnar ska följas.

Om du inte anmäler eller medverkar vid ett försäkringsfall

Vi kan sätta ner ersättningen om du inte anmäler ett försäkringsfall så snart du kan eller inte medverkar i skadeutredningen och det leder till skada för oss. Om du inte anmäler eller medverkar vid utredningen av ett ärende om ansvarsförsäkring, har vi rätt att återkräva från dig en skälig del av vad vi har betalat till den skadelidande.

Se vidare avsnittet *Nedsättning av försäkringsersättningen*.

Om du lämnar oriktiga uppgifter vid ett försäkringsfall

Vi kan sätta ner ersättningen om du eller någon annan som begär ersättning av oss efter ett försäkringsfall avsiktligt (uppsåtligen) eller av grov vårdslöshet oriktigt uppger, förtiger eller döljer något som är av betydelse för bedömningen av rätten till ersättning från försäkringen. Vi bedömer då vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna. I allvarigare fall kan du eller annan som begär ersättning från oss bli helt utan ersättning.

Se vidare avsnittet *Nedsättning av försäkringsersättningen*.

Nedsättning av försäkringsersättningen

Om du har åsidosatt dina förpliktelser enligt försäkringsvillkoren minskas försäkringsersättningen med ett skäligt avdrag. Vid allvarliga brott mot dina förpliktelser kan ersättningen helt utebli.

Vi bedömer vad som är skäligt med hänsyn till samtliga omständigheter. Det spelar roll om du har åsidosatt dina förpliktelser med avsikt (med uppsåt) eller om du har varit oaktsam. Vi tar hänsyn till om det finns förmildrande omständigheter eller om nedsättningen skulle bli oskäligt stor.

Vi tar även hänsyn till hur länge förpliktsen åsidosatts, om egendomen är stöldbegärlig, egendomens värde, placering och exponering samt om händelsen inträffat i storstad, i tätort eller på landsbygd.

Identifikation med dig som försäkringstagare – privatperson

I vissa situationer likställer vi någon annans handlande med ditt handlande. Det kallas för identifikation.

Bestämmelsen om identifikation gäller för avsnitten *Om du framkallar ett försäkringsfall*, *Om du inte har följt säkerhetsföreskrifterna – privatperson*, *Om räddningsplikten inte uppfylls*, *Om du inte anmäler eller medverkar vid ett försäkringsfall*, *Om du lämnar oriktiga uppgifter vid ett försäkringsfall* och för säkerhetsföreskrifterna i villkoren.

De personer vars handlande vi likställer med ditt är de som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen och ska se till att föreskrifterna följs.

Identifikation med dig som försäkringstagare – näringsidkare

I vissa situationer likställer vi någon annans handlande med ditt handlande. Det kallas för identifikation.

Bestämmelsen om identifikation gäller för avsnitten *Om du framkallar ett försäkringsfall* och *Om räddningsplikten inte uppfylls*.

De personer vars handlande vi likställer med ditt är de som med ditt samtycke har tillsyn över den försäkrade egendomen och ska se till att föreskrifterna följs.

Undantag från bestämmelserna om begränsning av vårt ansvar

Ersättningen får inte sättas ner på grund av

- ringa oaktsamhet
- handlande av någon som hade en allvarlig psykisk störning (se 30 kap. 6 § brottsbalken, 1962:700) eller som var under 12 år
- handlande som avsåg att förebygga skada på personer eller egendom i ett sådant nödläge att handlandet var försvarligt.

Vid ansvarsförsäkring tillämpar vi inte bestämmelserna om nedsättning av ersättning

- för skador som har orsakats eller förvärrats genom grov vårdslöshet
- om säkerhetsföreskrifterna inte följts
- vid brott mot räddningsplikt i förhållande till den skadelidande.

Om det inte finns någon författning som anger att du är skyldig att ha en ansvarsförsäkring som omfattar skador, är vi bara skyldiga att betala ersättning för skadestånd som du själv inte kan betala.

G.10 Regler i särskilda fall

Ersättning lämnas inte för brottsvinster eller vid misstanke om penningtvätt

Ersättning lämnas aldrig för egendom som finansierats av medel som har sitt ursprung i eller är en följd av en brottslig gärning.

Du eller annan ersättningsberättigad är därför skyldig att lämna information till oss om den försäkrade egendomens ursprung, när vi begär det. Du eller annan ersättningsberättigad ska även på begäran informera oss om ursprunget till betalningsmedlen som finansierat köpet av den försäkrade egendomen.

Vi kan sätta ner ersättningen om du eller annan ersättningsberättigad inte fullgör skyldigheten att informera oss om ursprunget på egendomen eller de betalningsmedel som finansierat köpet av egendomen. Vi tar då hänsyn till vad som är skäligt med hänsyn till omständigheterna.

Leverantörens garanti gäller före försäkringen

Försäkringen gäller inte för skador som en leverantör eller någon annan ansvarar för enligt garanti eller liknande avtal. Försäkringen gäller dock om du kan visa att den som skulle ansvara inte kan fullgöra det åtagandet.

Vid krig eller annan väpnad konflikt

I Sverige

Försäkringen gäller inte för skadehändelser som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror.

Utanför Sverige

Du kan få ersättning från din försäkring för en skadehändelse som har samband med krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror

- om skadehändelsen inträffar inom 3 månader räknat från oroligheternas utbrott
- om fordonet fanns i det drabbade området före oroligheternas utbrott
- om fordonet fanns i det drabbade området oavbrutet fram till den dag då skadehändelsen inträffade
- om du inte har deltagit i oroligheterna
- om du inte har varit som rapportör i kriget inte heller låtit någon annan använda fordonet för sådana ändamål.

Under samma förutsättningar betalar vi

- nödvändiga merutgifter för hemresa, genom bärgningsförsäkringen
- förlust av fordonet på grund av att det konfiskerats eller lämnats kvar vid evakuering, genom försäkringen för stöld och inbrott.

Vid skadehändelser där trafikskadelagen (1975:1410) är tillämplig gäller trafikförsäkringen.

Vid dammbrott

Försäkringen gäller inte för skador, förluster, anspråk eller krav som direkt eller indirekt orsakas av eller har samband med dammbrott. Med damm avser vi en naturlig eller konstruerad uppdamning av vatten.

Du kan få ersättning för rättsskydd även vid dammbrott enligt avsnitt *B.15 Rättsskydd*. Vi betalar ut trafikskadeersättning enligt reglerna i trafikskadelagen (1975:1410).

Vid terrorhandlingar

Försäkringen gäller inte för skadehändelser som orsakats av, står i samband med eller annars är en följd av en terrorhandling, när terrorhandlingen innebär spridning eller användning av biologiska eller kemiska ämnen eller kärnämnen, kärnavfall eller andra ämnen med skadlig strålning.

Med terrorhandling avses en skadebringande handling som är straffbelagd där den begås eller där skadan uppstår, och som framstår att vara utförd i något av följande syften:

- att allvarligt skrämma en befolkning
- att otillbörligen tvinga offentliga organ eller en internationell organisation att genomföra eller avstå från att genomföra en viss åtgärd
- att allvarligt destabilisera eller förstöra de grundläggande politiska, konstitutionella, ekonomiska eller sociala strukturerna i ett land eller i en internationell organisation.

Vid atomkärnreaktion

Försäkringen gäller inte för skador på egendom eller vid skadeståndsskyldighet, om skadorna direkt eller indirekt orsakats av en atomkärnreaktion.

Vid force majeure

Försäkringen gäller inte för förluster som kan uppstå om skadeutredning, reparationer eller betalning av ersättning fördröjs på grund av krig, krigsliknande händelser, inbördeskrig, revolution eller uppror eller på grund av myndighets åtgärd, strejk, lockout, blockad eller liknande händelse.

Försäkringen gäller dock som vanligt om det är Trygg-Hansa som har vidtagit en lockout.

Vid sanktioner

Trygg-Hansa är inte skyldigt att lämna försäkringskydd, betala ersättning för en skada eller kostnad eller tillhandahålla en förmån om det skulle innebära att Trygg-Hansa bryter mot eller blir exponerat för någon sanktion, förbud eller restriktion som utfärdats av FN, EU, Storbritannien, USA eller som följer av andra nationella sanktionsregelverk.

Vid tvist om värdet på försäkrad egendom

Om det blir tvist om värdet på din skadade egendom ska du eller vi begära att en opartisk besiktnings- och värderingsperson uttalar sig om värdet. Värderingspersonen ska vara förordnad av Sveriges Handelskamrar.

Värderingspersonen ska tillämpa värderingsreglerna i de här villkoren. Du och vi får lägga fram egna utredningar och lämna egna synpunkter. Värderingspersonen ska beskriva hur värderingen och beräkningen av skadornas värde har gått till. Värderingspersonen ska lämna sitt utlåtande inom 3 månader.

Av ersättningen till värderingspersonen ska du betala 1 800 kronor. Om värderingspersonen värderar egendomen till ett högre belopp än det som vi har erbjudit, betalar vi hela kostnaden för värderingen.

Regressrätt – vår rätt till återkrav

Om vi betalar ersättning till dig efter en skadehändelse övertar vi din rätt att kräva ersättning från den som har orsakat skadehändelsen. Den rätten kallas regressrätt.

Vi kan till exempel använda vår regressrätt om vi betalar ersättning från trafikförsäkringen. Då har vi enligt trafikskadelagen (1975:1410) rätt att kräva ersättning av den som vållade skadan. Det gäller om den som vållade skadan gjorde det avsiktligt (uppsåtligen) eller genom grov vårdslöshet eller vårdslöshet i förening med rattfylleri.

Du får inte träffa avtal med den som är ansvarig för skadehändelsen om det minskar våra möjligheter till regress. Om du gör det har vi rätt att kräva dig på det belopp som vi går miste om.

Gemensamt skadeanmälningsregister (GSR)

För att minska försäkringsbolagens kostnader för ersättning som baseras på oriktiga uppgifter använder sig bolaget också av ett för försäkringsbranschen gemensamt skadeanmälningsregister (GSR). Registret innehåller vissa uppgifter om skadan samt uppgift om vem som begärt ersättning och används endast i samband med skadereglering. Det innebär att bolaget får reda på om du tidigare anmält någon skada hos annat försäkringsbolag.

H. VAD GÖR DU OM DU INTE TYCKER SOM VI?

Vänd dig i första hand alltid till den avdelning i Trygg-Hansa som du har haft kontakt med i ditt ärende. Ett samtal kan ge nya upplysningar och eventuella missförstånd kan klaras upp. Du kan även kontakta vår kundservice eller klagomålsansvarig. Mer information om hur du gör vid ett klagomål hittar du på trygghansa.se/intenoid.

Om du därefter ändå inte är nöjd, har du följande möjligheter att få ärendet prövat.

H.1 Försäkringsnämnden för Trygg-Hansa

Försäkringsnämnden är en instans som är opartisk och fristående från Trygg-Hansa. Nämnden kan överpröva beslut som fattats av Trygg-Hansa, och nämndens beslut är bindande för oss.

Försäkringsnämnden prövar inte alla typer av tvister, exempelvis inte ärenden som rör medicinska frågor och ärr eller ärenden där nämnden anser att muntlig bevisning behövs. Nämnden prövar inte heller ärenden där anspråket är lägre än 1 000 kronor, eller högre än 1 miljon kronor.

Mer information om nämnden och hur du gör en anmälan hittar du på vår webbplats trygghansa.se. Din begäran om prövning måste inkomma senast 6 månader efter det att vi har meddelat slutligt beslut.

Försäkringsnämnden
106 26 Stockholm
forsakringsnamnden@trygghansa.se

H.2 Allmänna Reklamationsnämnden

Allmänna reklamationsnämnden ARN är en myndighet som prövar tvister mellan konsumenter och näringsidkare.

Det är konsumenten som gör anmälan. Anmälan till ARN ska ha kommit in senast ett år efter det att konsumenten reklamerat till försäkringsbolaget. Försäkringsbolaget yttrar sig sedan över anmälan. Nämnden rekommenderar en lösning av tvisten.

Allmänna reklamationsnämnden
Box 174
101 23 Stockholm
arn.se

H.3 Trafikskadenämnden

Om du har råkat ut för en personskada i trafiken kan du ha rätt till ekonomisk ersättning i form av trafikskadeersättning.

Trafikskadenämnden är fristående från försäkringsbolagen. Nämnden finns till för att den som har skadats ska få en rättvis och skälig ersättning utifrån gällande lagstiftning och praxis.

Vissa ersättningsfrågor är obligatoriska att pröva i Trafikskadenämnden.

I andra frågor där du inte är nöjd med försäkringsbolagets slutliga beslut kan du ansöka om tvistlösning hos Trafikskadenämnden. Mer information finns på nämndens webbplats trafikskadenamnden.se.

Trafikskadenämnden
Box 24048
104 50 Stockholm
trafikskadenamnden.se

H.4 Nämnden för Rättsskyddsfrågor

Nämnden för Rättsskyddsfrågor (FNR) prövar ärenden som rör rättsskyddsförsäkring och trafikförsäkring vid åtagande om juridiskt biträde vid försäkringsärenden med personskador.

Du kan själv anmäla ärenden till FNR. Anmäl senast 12 månader från det att du lämnade in klagomål till Trygg-Hansa. Trygg-Hansa yttrar sig sedan om din anmälan och därefter lämnar FNR ett rådgivande yttrande.

Svensk Försäkrings Nämnder
Nämnden för Rättsskyddsfrågor
Box 24067
104 50 Stockholm
forsakringsnamnder.se

H.5 Ombudskostnadsnämnden

Vid oenighet om ett ombuds arvode och kostnader kan prövning ske hos Nämnden för Rättsskyddsfrågor (se avsnitt H.4 ovan) eller hos Ombudskostnadsnämnden. Prövningen kan begäras såväl av Trygg-Hansa som av ombudet.

Ombudskostnadsnämnden
Box 24067
104 50 Stockholm
forsakringsnamnder.se

H.6 Allmän domstol

Du kan också vända dig till domstol. Du har då vissa möjligheter att få kostnader ersatta av den allmänna rättshjälpen eller dina rättsskyddsförsäkringar.

H.7 Konsumenternas försäkringsbyrå

För information och vägledning om försäkringsfrågor:

Konsumenternas försäkringsbyrå
Box 24215
104 51 Stockholm
konsumenternas.se

I. ALLMÄNNA AFFÄRSPRINCIPER

I.1 Våra förväntningar på dig som är företagare

Vi jobbar enligt UN Global Compacts Tio Principer och förväntar oss att du som har ditt företag försäkrat hos oss tillämpar samma principer i din verksamhet. Det betyder att vi räknar med att ditt företag ska respektera mänskliga rättigheter, upprätthålla anständiga arbetsvillkor, arbeta för att minimera negativ miljöpåverkan och för att motverka alla former av korruption. Läs mer om UN Global Compacts Tio Principer på globalcompact.se.

J. ORDLISTA FÖR DESSA FÖRSÄKRINGSVILLKOR

I denna kortfattade försäkringsordlista beskriver vi några försäkringstermer som förekommer i de här villkoren.

Ansvarstid

Den längsta tid, exklusive karens, under vilken vi kan lämna ersättning för ett och samma skadeärende.

Avbrottsersättning

Kontantersättning som lämnas genom hyrbilsförsäkringen.

Familj

Make, maka, sambo, förälder, barn och syskon som bor på samma adress.

Fast monterad utrustning

Utrustning som är fastsatt med bult, skruv, svetsning eller liknande så att det krävs verktyg för att ta bort den.

Försäkringsbelopp

Försäkringssumma som anger det högsta belopp som vi kan betala som ersättning.

Hemort

Den plats där man har sin stadigvarande bostad och är folkbokförd.

Höjdedsskada

Skada som uppkommer om ett fordon fastnar i en tunnel eller kolliderar med en viadukt, en portal, hängande ledningar eller liknande.

Korrosion

Rost och ärgning.

Marknadsvärde

Vad det i allmänna handeln kostar att köpa likvärdig egendom i samma skick som den försäkrade egendomen hade omedelbart före skadetillfället.

Regler om nedsättning

Regler för hur vi minskar ersättningen från försäkringen för att du till exempel inte har följt säkerhetsföreskrifterna i försäkringsvillkoren eller har lämnat oriktiga uppgifter.

Premie

Ditt pris för en försäkring.

Preskriptionstid

Den tid som du måste kräva ersättning inom, normalt 10 år.

Tredje man

En fysisk eller juridisk person som berörs av försäkringsvillkoren utan att själv vara försäkringstagare eller omfattas av försäkringen.

Värdehandlingar

Biljetter, kuponger, checkar och kontokort.

Hantera dina försäkringar och ärenden:

Logga in på trygghansa.se

Anmäl skada:

trygghansa.se/skada

Kund- och skadeservice:

trygghansa.se/kundservice

0771-111 110

